

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ, ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ Η ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΒΑΣΗ

Τῶν **Γ. ΤΟΜΠΡΟΓΙΑΝΝΗ**
ΣΤ. ΧΡΥΣΟΛΟΥΡΗ

Η πρόταξη τῆς πῶ κάτω σύντομης ἀνάλυσης τῶν βασικῶν χαρακτηριστικῶν τῆς πορείας τῆς οἰκονομίας τῆς χώρας μας, καθὼς καὶ ἡ διατύπωση ὀρισμένων σκέψεων, σὲ μιὰ προσπάθεια ἐξήγησης τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν κατευθύνσεων, πού δόθηκαν ἀπ' τὴν ἐπίσημη κρατικὴ πολιτικὴ στὰ προβλήματα τῆς ἐθνικοοικονομικῆς ἀνάπτυξης τῆς χώρας, εἶναι χρήσιμη καὶ ἀναγκαία γιὰ μιὰ ὅσο τὸ δυνατό πῶ κατανοητὴ παρουσίαση τοῦ προβλήματος «Ἐθνικὴ Βιομηχανικὴ Βάση».

«...Ἀνεργία καὶ ὑποασχόληση, ἄνιση ἀνάπτυξη τῶν περιοχῶν τοῦ ἐθνικοῦ χώρου. ἀνταγωνιστικὴ ἰκανότητα τῆς ἐθνικῆς, ἀγροτικῆς καὶ βιομηχανικῆς παραγωγῆς χαμηλὴ, ἰσοζύγιον πληρωμῶν νοσηρό...» ...Αὐτὴ τὴν εἰκόνα δίνει ἡ ὑπεύθυνη κυβέρνησις τῆς τελευταίας βετίας σὲ ἐκθεσὶ τῆς πρὸς τὸ Κονσόρτσιουμ (Ἐκθεση, πού δὲν προορίζεται γιὰ ἐσωτερικὴ κατανάλωση).

Τὴν ἴδια αὐτὴ εἰκόνα συμπλήρωσε πρὸ ἡμερῶν ὁ κ. Μαξζολὲν Ἀντιπρόεδρος τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος στὴν γενομένη μακρὰν ὁμιλία του στὴν Ἀρχαιολογικὴ Ἐταιρία: ἔτσι: «...ἡ ἑλληνικὴ ζωὴ χαρακτηρίζεται ἀπὸ χαμηλὸ βιωτικὸ ἐπίπεδο, ἀνεργία καὶ ὑποασχόληση, ἀνισότητά στὴν κατανομὴ τοῦ εἰσοδήματος, ἀνισότητά μεταξὺ κέντρου καὶ περιφερείας καὶ ἀπὸ βιομηχανία σὲ ἐμβρυώδη κατάστασι...». Δὲν παρέλειψε δηλαδὴ τίποτα ἀπὸ τὰ χαρακτηριστικὰ στοιχεῖα, πού συνθέτουν τὴν εἰκόνα μιᾶς ὑποανάπτυκτῆς χώρας, (ἄσχετο ἂν σὲ κατοπινὰς δηλώσεις του στὸ Ναυτικὸ Ὅμιλο, ὑπαναχωρῶν, γιὰ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἄρνησὶ του στὸ αἴτημα «νὰ θεωρηθῆ ἡ Ἑλλάς ὡς ὑποανάπτυκτος περιοχὴ τῆς Ε.Ο.Κ. (ὅπως ἡ Νότ. Ἰταλία)» καὶ νὰ ἐνταχθῆ στὰ σχέδια τῆς περιφερειακῆς ἀνάπτυξης αὐτῆς, δήλωσε ὅτι «δὲν ἐπιτρέπεται νὰ χαρακτηρίζεται ἡ Ἑλλάς ὡς ὑποανάπτυκτος, ἀλλὰ ὡς χώρα εὐρισκομένη ἐν ἀναπτύξει».

ΥΠΟΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

1.— Ὁ ὀλοκληρωτικὸς ἀποπροσανατολισμὸς τῆς ἐπίσημης οἰκονομικῆς πολιτικῆς ἀπὸ τὸν ἐθνικὰ ἐπείγοντα σκοπὸ τῆς «μεταβολῆς τῆς οἰκονομικῆς διάρθρωσης τῆς χώρας μας» καὶ τῆς στροφῆς τῆς πρὸς μιὰν ἀναπτυγμένη μορφή οἰκονομίας ἐμφανίζεται ἔντονα στὴν αὐξηση τῆς ὑποασχόλησης τοῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας.

2.— Παράλληλα καὶ ἡ δημιουργία «νέων παραγωγικῶν ἀπασχολήσεων» ἔστω καὶ στὰ ἀσφικτικὰ πλαίσια τῆς ὑπάρχουσας οἰκονομικῆς διάρθρωσης, πού στὸ μέγιστο ποσοστὸ τῆς δουλεύει ὑποτονικὰ δὲν ἔγινε δυνατὴ καὶ οἱ ὑπάρχουσες δυνατότητες γιὰ τὴ δημιουργία τέτων ἀπασχολήσεων δὲν ἀξιοποιήθηκαν.

3.— Οἱ ἐπίσημες προσπάθειες γιὰ λύσεις αὐτοῦ τοῦ ζωτικοῦ γιὰ τὸ ἔθνος προβλήματος στηρίχθηκαν: 1) στὴν προσωρινὴ ἀπασχόληση (28.800 ἄτομα (τὸ 1961) μὲ τὴν ἐκτέλεση τῶν λίγων ἀντιπαραγωγικῶν, δαπανηρῶν, ἀπρογραμμάτιστων καὶ γενικὰ ἀμελέτητων «ἔργων ὑποδομῆς» κλπ., πού δὲν ἔδιναν λύσεις στὸ πρόβλημα τῆς συνεχοῦς μόνιμης ἀπασχόλησης.

4) Στὴν ὑποβοήθησι τῆς μετανάστευσης, δηλαδὴ τὴν ἐξαγωγή τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ τῆς χώρας «εὐρισκομένης ὑπό-ἀνάπτυξιν» σὲ ξένες ἀγορὰς ἐργασίας. (Ἡ ἐθνοκτόνος αὐτὴ πολιτικὴ ἦταν βολικὴ α) μονάχα γιὰ τὴν προσωρινὴ ἀνακούφισι τῆς κυβέρνησης ἀπ' τὴ λαϊκὴ πίεσι γιὰ δημιουργία ἐθνικῆς ἀπασχόλησης τοῦ νέου ἐργατικοῦ

δυναμικού, β) για την είσοδο συναλλάγματος, που απ' την άλλη μεριά κατασπαταλάται με την συνεχιζόμενη παράφρονα πολιτική της απόλυτης ελευθερίας των εισαγωγών, (δηλ. μιᾶς πολιτικῆς, που βρίσκεται σὲ πλήρη ἀντίθεση με τὴν προσπάθεια ἐθνικοοικονομικῆς (παραγωγικῆς) ἀνάπτυξης τῆς χώρας), γ) για τὴν ἐξυπηρέτηση τῶν συμφερόντων τῶν ξένων δυτικοευρωπαϊκῶν μονοπωλίων μετὴν προσφορά ἐργατικῆς δύναμης φθηνῆς).

Ἀπὸ τὸ σύνολο τοῦ πληθυσμοῦ (8.402.000) θεωροῦνται ὡς «οἰκονομικῶς μὴ ἐνεργὸς πληθυσμὸς	3.085.000	ποῦ
ἀπασχολοῦνται	1) σὲ οἰκιακὰς ἀσχολίες	1.702.000	
	2) σὲ σπουδὰς	725.000	
	3) Ἀνίκανοι, ἄρρωστοι, γέροι	526.000	
	4) Ἀποσυρθέντες καὶ μὴ δηλώσαντες (εἰσοδηματῖαι κ.λ.π.)	133.700	
καὶ συντηροῦνται ἀπὸ	1) Συντάξεις	236.000	
	» 2) Φιλανθρωπία	40.000	
	» 3) τὴν οἰκογένειά τους	2.576.800	
	» 4) ἀπὸ εἰσοδήματα	118.700	
	» 5) ἄγνωστα μέσα	115.000	

Ἀπ' τὸ ὑπόλοιπο, τὰ 3.663.000 ἄτομα θεωροῦνται ὅτι ἀποτελοῦν τὸν «οἰκονομικὰ ἐνεργὸ πληθυσμὸς» τῆς χώρας (1961) Ἀπογραφή ΕΣΤΕ (τεῦχος ΙΙΙ).

(Ἀπὸ διάφορα ἄλλα στοιχεῖα τὸ πραγματικὸ ἐργατικὸ δυναμικὸ τῆς Ἑλλάδος ὑπολογίζεται σὲ 4.250.000 ἄτομα (1959).

(Σημειώνουμε ἐδῶ ὅτι σύμφωνα με τὸν πίνακα 39 τοῦ «5ετοῦς προγράμματος οἰκονομ. ἀναπτύξεως» ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀπασχολουμένων ἀτόμων κατὰ οἰκονομικοὺς τομεῖς θὰ ἦταν στὰ 1964 3.400.000 ἄτομα

Γιὰ νὰ δώσουμε μιὰ, ὅσο γίνεται πὸ κοντὰ στὴν πραγματικότητα, εἰκόνα τοῦ προβλήματος «ἐργασιακὴ ἀποσχόληση (= ὑποαπασχόληση + παρασιτισμὸς + ἀνεργία)» πρέπει νὰ περιγράψουμε τὰ ὑπάρχοντα στατιστ. στοιχεῖα, νὰ συμπληρώσουμε χοντρικὰ ἐλλείψεις καὶ ἀσάφειες καὶ νὰ ἐκτελέσουμε ὠρισμένες διεργασίες τῶν πάσης φύσεως στοιχείων. Τὸ πρόβλημα τοῦ ὕψους τοῦ οὐσιαστικοῦ ἀργοῦντος ἐργατικοῦ δυναμικοῦ, δὲν εἶναι μονάχα κοινωνικὸ ἀλλὰ καὶ πρώτου μεγέθους πρόβλημα γιὰ τὴν ἐθνικοοικονομικὴ ἀνάπτυξη καὶ ἀναδιάρθρωση ὑποανάπτυκτῆς οἰκονομίας ὅπως ἡ δική μας.

Τὰ 3.663.100 τοῦ ἐνεργοῦ πληθυσμοῦ ὑπολογίζεται ἐπίσημα ὅτι ἀπασχολοῦνται:

1) στὴν Γεωργία, κτηνοτροφία, δάση καὶ ἀλιεία	1.955.000
2) στὰ Ὄρυχεῖα (μεταλλεία, λατομεῖα) ἀλυκὴ	21.300
3) στὴν Βιομηχανία — Βιοτεχνία	481.000
4) Στὶς οἰκοδομὰς καὶ τὰ δημ. ἔργα	166.800
5) Στοὺς κλάδους ἠλεκτρισμοῦ, φωταερίου, ὑδρευσης καὶ ὑγιεινῆς	21.100
6) Στὸ Ἐμπόριο καὶ τὶς Τράπεζες	263.600
7) Στὶς μεταφορὰς, ἀποθηκεύσεις, ἐπικοινωνίες	159.800
8) Στὶς κρατικὰς ὑπηρεσίες	124.000
9) Σὲ ἄλλες ὑπηρεσίες παρεχόμενες στὸ κοινὸ	120.600
10) Σὲ ἐξυπηρετήσεις ὑποθέσεων καὶ ἐπιχειρήσεων	24.200
11) Σὲ προσωπικὰς ὑπηρεσίες	162.300
12) Ὑπηρεσίες ἀναψυχῆς	11.500
13) Σὲ κλάδους, ποὺ δὲν καθορίζονται	64.400
καὶ 14) «Νέοι» ζητοῦντες γιὰ πρώτη φορὰ ἐργασία	87.500

Δηλαδή ἀπὸ τὰ 4.760.000 συνολικὸ πληθυσμὸ τῆς ὑπαίθρου (οἰκισμοὶ μετὰ πληθυσμὸ κάτω τῶν 10.000 κατοίκων) 1.955.000 ἀπασχολοῦνται στὴν Ἀγροτικὴ παραγωγή, ποὺ ἀντιπροσωπεύει τὸ σύνολο σχεδὸν τοῦ ἐνεργοῦ πληθυσμοῦ τῆς ὑπαίθρου.

Ὁ βαθμὸς ἀπασχόλησης αὐτοῦ τοῦ πληθυσμοῦ ὑπολογιζόμενος ἀπὸ τὶς ὥρες ἐργασίας τῶν ἀπασχολουμένων στὴν Ἀγροτ. Παραγωγή (Τεῦχος ΙΙΙ Ἀποτελεσμάτων Ἀπογραφῆς 1961) δίνει με ἀναγωγή καὶ τῆς ὑποαπασχόλησης σὲ πλήρη ἀνεργία τὸ ἐλάχιστο 516.000 ἀνέργους ἀπ' τὸν ἐνεργὸ ἀγροτικὸ πληθυσμὸ τῆς χώρας.

Στὸ σύνολο τοῦ ἐνεργοῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας ὁ βαθμὸς ἀπασχόλησης, ὑπολογιζόμενος μετὰ τὰ ἴδια πὸ πάνω στατιστ. δεδομένα τῆς ἀπογραφῆς 1961, Τεῦχος ΙΙΙ, δίνει 780.000 ὀλοκληρωτικὰ ἀνέργους σὲ ὅλη τὴν χώρα (πάλι με ἀναγωγή τῆς ὑποαπασχόλησης) — δηλαδή μόνο 364.000 σὲ ὅλες τὶς ἄλλες ἐπαγγελματικὰς ἀπασχολήσεις. — Ἀπὸ τὶς πὸ κάτω ὅμως ἀντιφάσεις πρὸς τὰ πὸ πάνω στατιστικὰ δεδομένα συνάγεται πολὺ μεγαλύτερος ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνέργων. Ἔτσι: 1) ὁ ἀριθμὸς τοῦ ἐνεργοῦ πληθυσμοῦ 3.663.000 (43% τοῦ συνόλου) εἶναι μικρὸς γιὰ πληθυσμὸ 8.402.000.

2) Τὰ συμβοηθοῦντα καὶ μὴ ἀμειβόμενα μέλη οἰκογενείας φθάνουν (κατὰ τὰ στατιστ. δεδομένα) τὰ 1.030.000, (οἱ ἐργαζόμενοι «δι' ἴδιον λογαριασμὸν» τὰ 1.182.000, οἱ ἐργοδοτὲς τὶς 100.000). Προφανῶς, ἂν αὐτὸ τὸ 1.030.000 συμβοηθούτων μελῶν εὑρισκαν δουλειὰ ἀμειβομένη θὰ πήγαινε σ' αὐτὴ. Κατὰ συνέπεια δὲν μποροῦν αὐτοὶ νὰ θεωρηθοῦν οὐσιαστικὰ ἐργαζόμενοι.

3) 'Από τὰ 1.210.000 μισθωτοὺς πρέπει ν' ἀφαιρεθοῦν οἱ ἄνεργοι καὶ οἱ ὑποαπασχολούμενοι. 'Ο ἐπίσημος ἀριθμὸς τῶν ἀνέργων εἶναι 238.900. Ἄν σ' αὐτοὺς προστεθοῦν οἱ ὑποαπασχολούμενοι, π.χ. ἀπ' τὶς 481.000 ἐργαζομένους στὴ μεταποίηση (Βιοτεχνία — Βιομηχανία) μόνον 188.700 πλήρεις ἀπασχολήσεις πραγματοποιήθηκαν. Οἱ 156.000 ἐργαζόμενοι στὴν οἰκοδόμησι καὶ τὰ δημόσια ἔργα, σπάνια πραγματοποιοῦν 150 ἡμερομίσθια τὸ χρόνον, δηλ. οἱ μισοὶ μποροῦν νὰ θεωρηθοῦν πλήρως ἄνεργοι. 4) 90.000 «νέοι» ζητοῦντες ἐργασίαν διὰ πρώτην φοράν, δὲν μποροῦν νὰ μὴ θεωρηθοῦν ἄνεργοι.

Κατὰ συνέπειαν ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑποαπασχολουμένων καὶ τῶν ἀνέργων ἀναγόμενος σὲ πλήρως ἀνέργους ἀντιστοιχεῖ τουλάχιστο σὲ 1.500.000 ἀνέργους στὸ σύνολο τοῦ ἐνεργοῦ πληθυσμοῦ (ἀντὶ τῶν 780.000, ποὺ δίνουν τὰ στοιχεῖα τῆς ΕΣΤΕ). Κι' αὐτὸ χωρὶς νὰ ὑπολογισθῇ ὅτι οἱ 1.702.000 οἰκιακὲς ἀπασχολήσεις καὶ οἱ 526.000 ἀνίκανοι, 2.528.000 ἄτομα εἶναι ὑπερβολικὴ ἐπιβάρυνση γιὰ τὰ πενιχρὰ εἰσοδήματα τῶν 3.663.000 τοῦ ἐνεργοῦ πληθυσμοῦ, ἀποτελούμενα ἀπὸ ἐργαζομένους καὶ μισοεργαζομένους καὶ πλήρως ἀνέργους στὸ πᾶν πάνω ὕψος. Ἐκτὸς ἀπ' τὰ πᾶν πάνω, μεγάλος ἀριθμὸς ἀπὸ τοὺς ἐργαζομένους σὲ προσωπικὲς ὑπηρεσίες» (162.300), στὸ λιανικὸ ἐμπόριο (188.000), σὲ ἐλεύθερα ἐπαγγέλματα κλπ. ἢ δουλεύουν παρασιτικὰ ἢ ἀπασχολοῦνται ἔτσι γιατί δὲν βρίσκουν δουλειὰ πραγματικὴ.

Συμπέρασμα: Μὲ τὸ μισὸ τοῦ ἐνεργοῦ πληθυσμοῦ σχεδὸν ἄνεργο τὸ πρόβλημα ἀπασχόλησης στὴν Ἑλλάδα εἶναι τρομακτικὸ καὶ πρέπει νὰ ἀντιμετωπισθῇ σὰν τὸ ὑπ' ἀριθ. 1 ἐθνικὸ οἰκονομικὸ κοινωνικὸ πρόβλημα καὶ ἔχει ἄμεση σχέση μέ τὴν ἐκβιομηχάνισι τῆς χώρας.

ΕΘΝΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ!

— Τὸ καθαρὸ ἐθνικὸ εἰσόδημα (= κατανάλωσι καὶ ἐπένδυσι) ἔφθασε τὸ 1961 τὰ 80.812 ἑκατομμύρια δραχμὲς (ἀξίας 1954), ἀπ' αὐτὰ τὰ 3.200 ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς. Ἄπὸ ἄποψη πηγῶν προέλευσῆς του τὸ πᾶν πάνω εἰσόδημα προέρχεται ἀπὸ:

1) Τὴν Ἄγροτ. Παραγωγή

(Γεωργία, Κτηνοτροφία, Δάση) καὶ Ἀλιεία	24.153 ἑκατ. (29,9 %)
2) Μεταλλεία, ὀρυχτεία καὶ ἀλυκὲς	1.061 » (1,3 %)
3) Μεταποίηση (Βιομηχανία — Βιοτεχνία)	14.952 » (18,4 %)
4) Ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας	1.496 » (1,85 %)
5) Ἐκτέλεσι ἔργων	4.608 » (5,1 %)
6) Μεταφορὲς, ἐπικοινωνίες	6.249 » (7,72 %)
7) Ἐμπόριο	9.340 » (11,5 %)
8) Πίστι - Ἀσφάλειες - Κτηματ. ἐπιχειρήσεις	1.794 » (2,22 %)
9) Ἐνοίκια	5.220 » (6,45 %)
10) Δημόσια Διοίκησι - ἀσφάλεια	4.120 » (5,1 %)
11) Ὑγεία - Ἐκπαίδευσι	2.311 » (2,86 %)
12) Διάφορες Ὑπηρεσίες	3.370 » (4,15 %)
13) Εἰσόδημα ἀπὸ ἀλλοδαπή	3.200 » (3,95 %)

— Τὸ συνολικὸ ὕψος ἐθν. εἰσοδήματος ὑπολογιζόμενον σὰν ἄθροισμα καθ' ἑατομικοῦ εἰσοδήματος εἶναι προφανῶς διογκωμένο κατὰ τὰ ποσά, ποὺ ἀναφέρονται σὰν κατηγορίες εἰσοδημάτων, ποὺ ἔχουν ὑπολογισθῇ καὶ σὲ ἄλλες κατηγορίες. (λ.χ. τὰ ἐνοίκια πρέπει νὰ ἀφαιρεθοῦν ἀπὸ τὰ εἰσοδήματα τῶν ἐνοικιαστῶν, ὅτι εἰσόδημα δημιουργεῖται ἀπὸ τὴν πάσις φύσις φορολογίες πρέπει νὰ ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τὰ εἰσοδήματα τῶν φορολογουμένων κ.λ.π.). Μὲ αὐτὲς τὶς ἐκτιμήσεις τὸ ἐθνικὸ εἰσόδημα τοῦ 1961 δὲν ξεπερνᾷ τὰ 65.000 ἑκατ. δραχ., δηλαδὴ τὰ 260 δολλ. κατὰ κεφαλήν. [Διεθνεῖς συγκρίσεις: Ἰταλία (1959) 380, Δ. Γερμανία (1959) 690 δολλ., Νορβηγία (1959) 870 δολλ., Μ. Βρετανία (1959) 890 δολλ., Σουηδία (1959) 1.180 δολλ.].

Τὸ ποσοστὸ συμμετοχῆς τῶν συντελεστῶν τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος παρουσιάζει διάρθρωσι μιᾶς καθυστερημένης ἀγροτικῆς οἰκονομίας. Βασικὸς συντελεστὴς ἐξακολουθεῖ νὰ παραμένῃ ἡ ἀγροτικὴ παραγωγή

(Γεωργία, κτηνοτροφία, κλπ.) με 29,9% συμμετοχή (άν δεχθούμε ύψος εισοδήματος 81 δισεκατομμ.).

— Η μεταποίηση (Βιομηχανία - Βιοτεχνία) συμμετέχει με 18,4%.

— Η συμμετοχή των κάθε είδους υπηρεσιών φθάνει τα 42,85% (σέ ύψος εισοδ. 81 δισ.) — δηλαδή πάνω απ' τὸ μισὸ τοῦ ἔθνικ. εισοδήματος.

Ἡ νοσηρή, ἀντικοινωνικὴ καὶ ἀντιοικονομικὴ κατανομὴ τοῦ ἔθν. εισοδήματος φανερώνεται ἄμεσα: α) εἰς βάρος τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ τῆς ἑλληνικῆς υπαίθρου (ἀπασχόληση τοῦ 54% τοῦ ἐνεργοῦ πληθυσμοῦ στὴν ἀγροτ. οἰκονομία — συμμετοχὴ μετὸ 29,9% στὸ ἔθν. εισόδημα). Ἀναλυτικώτερα ἡ κατανομὴ τοῦ ἔθν. εισοδήματος (1960) στὸν ἀγροτικὸ πληθυσμὸ δείχνεται ἀπὸ τὰ πῶ κάτω στοιχεῖα τῆς ΑΤΕ καὶ Ὑπ. Γεωργίας (7960) ἐπὶ 1.026.000 ἀγροτικῶν οἰκογενειῶν:

οἱ 583.000	εἶχαν μέσο	μηνιαῖο	εἰσόδημα	316	δρχ.
303.000	»	»	»	650	»
97.000	»	»	»	1.125	»
31.000	»	»	»	2.166	»

Δηλαδή τὸ κατὰ κεφαλὴν ἀγροτικὸ εἰσόδημα εἶναι μικρότερο τῶν 100 δολλ.

β) Εἰς βάρος τῶν ἐργαζομένων στὴ Βιομηχανία (αὔξηση ἔθν. εισοδήματος 1950—1960 κατὰ 193%). Πῶ συγκεκριμένα αὔξηση ἀποδοχῶν ἐργαζομένων 1950—1960 κατὰ 88%, ἐπὶ 188.877 (ἐξ ὧν 162.812 ἐργατοτεχνίτες) πὺ ἀπασχολήθηκαν σέ 5.817 βιομηχανικὲς ἐπιχειρήσεις ὅπου ἡ προστεθεῖσα ἐκ μεταποιήσεως ἀξία (= πραγματικὴ ἀξία προστεθείσης ἐργατικῆς δυνάμεως) ἔφθασε τὰ 10.497.000.000 δρχ. (1961) ἔλαβαν οἱ ἐργάτες καὶ οἱ υπάλληλοι 4.314.000.000 δρχ. (41% τῆς προστεθείσης ἀξίας), ἐργοδότες 6.183.000.000 δρχ. (59% ἐπὶ τῆς προστεθείσης ἀξίας).

Σημειώνουμε ὅτι ἡ κατάσταση χειροτέρευσε σημαντικὰ ἀπὸ τὸ 1958. Οἱ ἀντίστοιχοι ἀριθμοὶ ἦταν:

=	1958	1959	1960	1961
Προστεθεῖσα ἀξίας μεταποίησης	8.637	9.422	10.390	10.497
Μερίδιο ἐργασίας ἐκ. ποσοστὸ	3.800 (44%)	3.896 41,5%	4.041 40%	4.314 41%
Μερίδιο ἐργοδοτῶν ἐκ. ποσοστὸ	4.837 (55%)	5.470 58,5%	6.350 60%	6.183 59%

Μέσα στὶς σημερινὲς συνθῆκες (ἀμετάβλητες τεχνολογικά) ἡ προστιθεμένη ἀξία κατὰ ἀπασχολούμενον ἡμερομίσθιον βιομηχανικὸν ἐργάτη ηὔξήθη ἀπὸ 40.800 δρχ. τὸ 1958 σέ 43.200 » » 1959 σέ 51.400 » » 1960

— Δηλαδή ὁ ἡμερομίσθιος ἐργάτης Βιομηχανίας (τῆς Περιοχῆς Πρωτευούσης) ἀπέδωσε (τὸ 1960) 51.400 δρχ. Ἀπ' αὐτὲς εἰσέπραξε 17.730 δρχ. (= 300 ἡμερ. X 59.10 δρχ. μέσο ἡμερομίσθιο). Ἡ ἔθν. Στατ. Ὑπηρεσία ἀνεβάζει τὴ μέση ἐτήσια ἀμοιβὴ τοῦ ἐργαζομένου στὴ Βιομηχανία σέ 18.300 δρχ. (βιομηχαν. ἔρευνα 1960).

— Ἔτσι ὁ βαθμὸς ἐκμετάλλευσης τῆς ἐργασίας στὴν ἑλλην. βιομηχανία φθάνει τὸ 190% τῆς καταβαλλομένης ἀμοιβῆς τῆς. Ἡ ἔνταση τῆς ἐκμετάλλευσης τῆς ἐργασίας τοῦ βιομηχαν. ἐργάτη ἀπεικονίεται στοὺς ρυθμοὺς παραγωγικότητος (ἐξέλιξη κατὰ τὰ ἔτη 1951 — 1962).

Πρωτογενῆς παραγωγή = αὔξηση παραγωγικότητος	4,6%
Μεταποίηση = αὔξηση παραγωγικότητος	6,9%
Κατασκευαὶ = αὔξηση παραγωγικότητος	5,6%
Ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας = αὔξηση παραγωγικότητος	5,1%
Μεταφοραὶ — ἐπικοινωνία = αὔξηση παραγωγικότητος	3,9%
Ὑπηρεσίαι = αὔξηση παραγωγικότητος	3,6%

(Ὑπ)σμοὶ Κέντρου Οἰκον. Ἐρευνῶν — Στρατηγικὴ Οἰκονομικῆς Ἀναπτύξεως Ἑλλάδος — Α. Παπανδρέου).

γ) Γενικά τὸ εἰσόδημα τῆς μεγίστης πλειότητος τῶν ἀπασχολούμενων σέ ἀστικὰ ἐπαγγέλματα «ἐπὶ μισθῶ ἢ ἡμερομισθίῳ» βρίσκεται κάτω ἀπὸ τὶς 36 χιλ., δηλαδή ἂν ὑπολογίσουμε τετραμελεῖς οἰκογένειες (3 προστατευόμενα μέλη) κάτω ἀπὸ 300 δολλ. κατὰ κεφαλὴν.

δ) Μόνο 300.000 δηλώσεις (οἰκογενειακῶν εισοδημάτων πὺ ἀφοροῦν περίπου 1.200.000 άτομα) ἢ τὸ 1)7 τοῦ πληθυσμοῦ ξεπερνᾶ τὸ κατὰ κεφαλὴν εἰσόδημα τῶν 300 δολλαρίων τὸ χρόνο.

Οι ρυθμοί αύξησης του εθνικού εισοδήματος ήταν:

α) στο Γεωργικό εισόδημα μέση ετήσια αύξηση: 8% μεταξύ 1950 — 1955, 2,9% μεταξύ 1956—1962, (0,8% μεταξύ 1958 — 1962 έτη «προγραμματισμού» οικονομικής ανάπτυξης).

Σημειούμεν ότι η αύξηση αυτή έγινε με το ίδιο αριθμητικά εργατικό δυναμικό (αφού ο πληθυσμός της υπαίθρου δεν αύξηθηκε) και ότι υπάρχουν ακόμη τεράστιες δυνατότητες αύξησης της αγροτοπαραγωγής (αφού το μέγιστο ποσοστό του ένεργου αγροτικού πληθυσμού υποαπασχολείται) ή ανάγκη διάθεσης του πλεονάζοντος εργατικού δυναμικού σε βιομηχανικές κ.λ.π. απασχολήσεις

β) στη Βιομηχανία — Βιοτεχνία μέση ετήσια αύξηση:

8,2% μεταξύ 1954 — 1961
7,6% » 1958 — 1961 («πρόγραμ. οικον. ανάπτυξης»)

Η αύξηση της Βιομηχανικής παραγωγής αναλυτικότερα στα τελευταία χρόνια ήταν:

1959 — 1960	10 %
1960 — 1961	5,2 %
1961 — 1962		4,7 %

Σημειώνουμε σχετικά ότι: 1) έχει παρατηρηθή και απ' το παρελθόν ότι στη χώρα μας, τις υψηλές γεωργικές έσοδειες (όπως του 1961) διαδέχονται χρόνια έντασης της Βιομηχανικής παραγωγής... (Σ.Ε.Β.).

Αυτό αποδεικνύει ότι η βιομηχανική παραγωγή εξαρτάται κατά κύριο λόγο και ρυμουλκείται από την καθυστερημένη αγροτική οικονομία, ενώ θα έπρεπε η βιομηχανική ανάπτυξη και να ανεβάξη τις τεχνικές παραγωγικές δυνατότητες της αγροτ. οικονομίας και να προκαλεί αύξηση της ζήτησης των προϊόντων της (τροφίμων για κατανάλωση και πρώτων υλών για μεταποίηση).

2) Η αύξησης της Βιομηχ. παραγωγής, ήταν στα τελευταία χρόνια (τα χρόνια «προγραμματισμού») συμπτωματική και εξαρτήθηκε κυρίως από .. τις καιρικές συνθήκες (:) περισσότερο, παρά από την κρατική «πολιτική βιομηχανικής ανάπτυξης».

3) Η τέτια αύξηση της βιομηχανικής παραγωγής έγινε χωρίς αύξηση της απασχόλησης, αλλά αντίθετα με σχετική ελάττωση του αριθμού των εργαζομένων, ενώ ο πραγματικός ρόλος της βιομ. παραγωγής είναι η απορρόφηση όλου του διαθέσιμου εργατικού δυναμικού της χώρας, λόγω των άπεριορίστων δυνατοτήτων της.

Συγκριτικά δίνουμε τον πιο κάτω πίνακα αύξησης της βιομηχανικής παραγωγής στις Βαλκανικές χώρεςJ

Χώρες	1960	1962	1962
Έλλάδα	10	5,2	4
Γιουγκοσλαβία	15	7	7
Βουλγαρία	11	9	11,1
Ρουμανία	16	15,6	14,7

Το υψηλό ποσοστό εισοδήματος έξ «ύπηρεσιών» (43,5%) (τριτογενής παραγωγή) υπανάπτυκτη οικονομική διάρθρωση δείχνει τη σε μεγάλο ποσοστό ανισόμετρη και παρασιτική απασχόληση του πληθυσμού και την τρομακτική επιβάρυνση της οικονομίας και των συντελεστών της με έξωπαραγωγικές δαπάνες.

Οι ρυθμοί αύξησης του συνόλου του Έθν. Εισοδήματος (υπολογιζομένου με τις βάσεις που έναντίον τους διατυπώσαμε επιφυλάξεις) είναι (στην περίοδο 1950 - 60), 22,2% και μεταξύ 1958 - 1962) 26,9%

Διεθνείς συγκρίσεις του ρυθμού αύξησης του Έθνικού Εισοδήματος για την περίοδο 1956 — 1960. Ίδε πίνακα στην σελίδα 602

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ

Η λεγόμενη «άνιση ανάπτυξη των περιοχών» του εθνικού χώρου είναι ο ήπιος χαρακτηρισμός της τρομακτικής καθυστέρησης (οικονομικής, κοινωνικής, πολιτιστικής) σχεδόν του συνόλου των περιοχών της χώρας, με εξαίρεση των μεγάλων οικιστικών συγκροτημάτων της πρωτεύουσας και της Θεσσαλονίκης. Τα αποτελέσματα της καθυστέρησης αυτής είναι η συνεχής ελάττωση του πληθυσμού των ελληνικών επαρχιών και η επιτάχυνση των ρυθμών της φυγής προς τα μεγάλα αστικά κέντρα και ιδίως προς το έξωτερικό (έσωτερική και έξωτερική μετανάστευση).

Η αγροτική οικονομία, στο σύνολό της, χαρακτηρίζεται από πολύ χαμηλό τεχνικό επί-

Διεθνείς συγκρίσεις του ρυθμού αύξησης
του εθνικού εισοδήματος για την περίοδο
1956 — 1960 ο)ο

Έλλάδα	27,8	Ρυθμοί αύξηση στην περίοδο 1958 — 1962 του εθνικού εισοδήματος των Βαλκανικών χωρών ο)ο
Δανία	32,0	
Αυστρία	33,0	
Φινλανδία	34,0	
Ίταλία	34,0	
Δ. Γερμανία	42,0	
Μεξικό	43,0	
Γαλλία	49,0	
Ίαπωνία	55,0	
= Ίσραήλ	64,0	
Έλλάδα	26,9	
Βουλγαρία	34,1	
Ρουμανία	48,2	
Γιουγκοσλαβία	50,0	

πεδο, χαμηλή παραγωγικότητα, αδυναμία παραγωγής προϊόντων σε ανταγωνιστικό επίπεδο κόστους. Ίδιαίτερα η όρεινη οικονομία (που αφορά το μισό του αγροτικού πληθυσμού) καταστρέφεται γοργά. Ακόμη και αυτά τα εδάφη της εξαφανίζονται με τη διάβρωση, την αποψίλωση, τις κατολισθήσεις. Οί οικισμοί της αποτελούνται από κατοικίες τρωγλοδυτών και αστέγων, που με τις πρώτες κακοκαιρίες χάνουν την επαφή τους με τον υπόλοιπο κόσμο.

Η διάθεση, έξ' άλλου, των αγροτικών προϊόντων, που παράγονται κάτω από τραγικές συνθήκες δουλειάς και διαβίωσης των παραγωγών, γίνεται προβληματική, για λόγους «ύψηλης πολιτικής εξυπηρέτησης ξένων συμφερόντων» και καταστρέφονται. Καμμία προστασία των αγροτικών προϊόντων δεν γίνεται — αντίθετα επιτρέπεται ο ανταγωνισμός των ξένων προϊόντων και μέσα στην εσωτερική αγορά. Στις εμπορικές συμβάσεις με τις χώρες, που εισάγουν τα δικά τους βιομηχανικά προϊόντα στη χώρα μας, δεν προβλέπεται αποκλειστική πληρωμή με εγχώρια προϊόντα. Κι' όμως υπάρχουν μεγάλα περιθώρια τέτοιων ανταλλαγών λόγω της συνεχώς αυξανόμενης ανάγκης των βιομηχ. χωρών για τοποθέτηση των προϊόντων τους.

Η βιομηχανία στην ύπαιθρο δεν έχει ακόμη πραγματοποιηθεί παρά μόνο σε πρωτόγονη μορφή (βιοτεχνίες και πρώτη επεξεργασία αγροτικών προϊόντων).

Η ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ

Η καθυστερημένη μορφή της βιομηχανίας απεικονίζεται γενικά στο μικρό ποσοστό συμμετοχής της (18,4%) στη σύνθεση του Έθν. Εισοδήματος και πιο αναλυτικά στα πιο κάτω βασικά χαρακτηριστικά:

1) Χαμηλό ύψος παγίου κεφαλαίου.

Το εθνικό πάγιο κεφάλαιο των 450 κυριωτέρων ελληνικών ιδιωτικών βιομηχανικών επιχειρήσεων φθάνει μόλις τα 220 εκατ. δολάρια (4.922 εκατ. δραχ. το 1957, 5.194 εκατομ. το 1960).

Το ύψος παγίων στοιχείων και επενδύσεων 329 επιχειρήσεων, μορφής Άνων. Εταιρίας και Εταιρ. Περιορισμένης Ευθύνης, ήταν (κατά τον Σύνδεσμ. Ελλήνων Βιομηχάνων), το πιο κάτω, αν δεν αφαιρεθούν οι αποσβέσεις, σε εκατ. δραχμών :

Έτη	Ύψος παγίων στοιχείων επεν- δύσεων (οικοπ. κτίσματα μηχ. εγκαταστάσεις)	Ύψος επενδύσεων	Παρατήρηση
1958	8.739	—	Το ύψος των παγίων στοιχείων του 1962 συμπληρώθηκε από τα στοιχεία της έρευνας Ίανουαρίου — Μαρτίου 1963, διότι οί Ίσολογισμοί χρήσεως 1962 δεν είχαν δημοσιευθεί
1959	9.463	724	
1960	10.370	907	
1961	11.837	1.466	
1962	13.859	2.013	

Ο Σύνδεσμος Έλλ. Βιομηχάνων πιστεύει ότι «το έργο των φορέων της βιομηχανίας εις την προσπάθειαν «έκβιαμηχανίσεως» της χώρας, είναι σημαντικό και υπολογισιμον», παρά το ότι «διάχυτος είναι η έντύπωση, ότι η ιδιωτική πρωτοβουλία, διαρκούντος και του 1962, έξηκολούθησε να είναι έπαφυλακτική, παρά τα παρασχεθέντα προς αυτήν κίνητρα».

Με βάση επίσημα στοιχεία, το ύψος των ιδιωτικών βιομηχ. επενδύσεων κεφαλαίου ήταν: Τό 1960 1.317 εκατ. δρχ., τό 1961 1.528 εκατ. δρχ.

Κατά τά στοιχεία τής έρεύνης του ΣΕΒ, γιά τίς επενδύσεις στή Βιομηχανία, επί 417 βιομ. επιχειρήσεων, (έξ' ών 360 Α.Ε. και Ε.Π.Ε και 52 Ο.Ε. κλπ), οί επενδύσεις σέ πάσης φύσεως στοιχεία (γήπεδα, κτίρια, μηχανήματα, τεχνικ. εγκαταστάσεις, μέσα μεταφοράς κλπ.) και χωρίς νά περιληφθῆ καμμία νέα βιομηχ. επιχειρήσεις συσταθείσα τό 1962, ήταν οί πιδ κάτω :

Γιά τό 1962) 'Επενδύσεις συνολικοῦ ὕψος δρχ. 2.214,60 εκατ. τρεχούσης ἀξίας δρχ.

Γιά τό 1963) Εἶχαν «ὑπό πραγματοποίησιν» 319 επιχειρήσεις (έκ τῶν 417 έρευνηθεισῶν) 1.523,5 εκατ. τρεχούσης ἀξίας δρχ.

Γιά τό 1964) Εἶχαν προγραμματίσει ἢ προέβλεπαν επενδύσεις 238 επιχειρήσεις, ὕψους 1.207,2 εκατ. τρεχούσης ἀξίας δρχ.

Δίνουμε πιδ κάτω πίνακα τής χρηματοδότησης μέ μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα δάνεια γιά πάγιες εγκαταστάσεις στή Βιομηχανία.

Δάνεια ὑφιστάμενα στό τέλος τής περιόδου σέ εκατομμύρια δρχ.

Τέλος περιόδου	Σέ ἀγροτικῆς βιομηχανίες	Σέ λοιπῆς βιομηχανίες	Σέ μεταλλ. επιχειρήσει	Σύνολον
1959	692,2 =	1.512,7	572,8	2.776,6
1960	753,6	1.700,7	602,7	3.059,0
1961	821,9	1.888,2	714,4	3.427,5
1962	831,5	2.459,8	769,0	4.060,3

Βλέπουμε ἀπ' τή σύγκριση τῶν πιδ πάνω στοιχείων ὅ,τι ἡ χρηματοδότηση γιά πάγιες εγκαταστάσεις στίς «λοιπῆς Βιομηχανίες» τοῦ πίνακα, ἔφθασε σέ ὕψος μεγαλύτερο ἀπό τό ὕψος τῶν επενδύσεων.

'Απ' τά πιδ πάνω συνάγεται ὅτι τό ὕψος παγίου κεφαλαίου στήν ἑλληνική Βιομηχανία εἶναι ἀπελπιστικά χαμηλό, και οί ρυθμοί αὔξησῆς του (παρά τίς ὑπάρχουσες δυνατότητες χρηματοδότησης) γιά χώρα, πού εὑρίσκειται «ὑπό ἀνάπτυξιν» και «έν συνδέσει μετά τοῦ μεγάλου οικονομικῶς ὑπερανπτυγμένου χώρου τής Εὐρωπ. Οἰκονομικῆς Κοινότητος» τρομακτικά ἀνεπαρκῆς. 'Αλλά δέν εἶναι μόνο τό ὕψος τοῦ ἔθνικοῦ παγίου κεφαλαίου. Τό ὕψος τοῦ ξένου κεφαλαίου, πού ἐγκρίθηκε ἡ εἰσαγωγή του μέχρι σήμερα (βάσει τοῦ Ν. 2.687), φθάνει τά 367 εκατ. δολλάρια. 'Ετσι τό πάγιο κεφάλαιο τής ἑλληνικῆς Βιομηχανίας χάνει τήν ἰθαγένειά του.

Τήν ἀνάσχεση τής ἀνόδου τής βιομηχανικῆς παραγωγῆς ἀποδίδει ὁ Σύνδεσμος 'Ελλήνων Βιομηχάνων στήν κάμψη τοῦ ρυθμοῦ τής κατανάλωσης. 'Η κάμψη τοῦ ρυθμοῦ τής δαπάνης, δηλαδή ἡ ἐλάττωση τής ἀγοραστικῆς ἰκανότητος τοῦ λαοῦ, ἐπιβεβαιώνεται και ἀπό τήν αὔξηση τῶν καταθέσεων. Εἶναι γνωστό, ὅτι, σέ περιπτώσεις ἀνάσχεσης τής οικονομικῆς δραστηριότητος, παρουσιάζεται αὔξημένη προτίμηση ρευστότητας, πού ἐκδηλώνεται μέ αὔξηση τοῦ ρυθμοῦ τῶν καταθέσεων.

'Εκτός ἀπ' τήν ἐλάττωση τής ἀγοραστικῆς ἰκανότητος τοῦ λαοῦ, σάν αἰτίας τής ἀνάσχεσης τής ἀνόδου τῶν βιομηχ. επενδύσεων παγίου κεφαλαίου, ὑπάρχει ὁ ἐφιαλτικὸς παράγων τής σύνδεσης μέ τήν Εὐρωπ. Οἰκονομική Κοινότητα, πού, δέν εἶναι δυνατό, νά μῆ δημιουργῆ ἐπιφυλακτικότητα στήν ἑλληνική ἰδιωτική «πρωτοβουλία».

'Η ἔθνικῆ ἀστική τάξη ὠθεῖται ἀπ' τήν ἐπίσημη κρατική πολιτική και ἀπό τή νομοθετημένη μέ αὔξημένης (συνταγματικῆς) ἰσχύος Νόμο (τόν 2687) προνομιακή μεταχείριση τῶν ξένων, ἡ στή συνθηκολόγηση μέ τοὺς ξένους αὐτοῦς, πού εἰσβάλουν στόν ἔθνικὸ οικονομικὸ χῶρο και διώχνουν τοὺς ντόπιους ἢ στήν καταστροφή.

2) 'Η βιομηχανική καθυστέρηση ἐκδηλώνεται και στό γνωστό κατακερματισμὸ τής βιομηχανικῆς δραστηριότητος σέ μεγάλο ἀριθμὸ μικροεπιχειρήσεων, πού κάνει ἀδύνατη τήν ὀρθολογιστική οικονομική τους ὀργάνωση, τήν ἐφαρμογῆ νέων τεχνολογ. μεθόδων παραγωγῆς και κατά συνέπεια ἀδύνατη τή συναγωνιστικότητα. Κάτω ἀπ' αὐτῆς τίς συνθήκες εἶναι μαθηματικῶς βέβαιο ὅτι οί επιχειρήσεις αὐτῆς, πού ἀποτελοῦν τό μέγιστο ποσοστὸ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν βιομηχανιῶν τής χώρας, θά ὑποκύψουν στό συναγωνισμό, πολὺ πρὶν ἀπ' τήν ὀλοκλήρωση τής ἔνταξης στήν Ε.Ο.Κ.

Οί ὑποδείξεις γιά ἀνανέωσή τους μέ μεγαλύτερες επιχειρήσεις, εἶναι μᾶλλον ἀνεφάρμοστες πρακτικά και ἔχουν σκοπὸ νά ρίξουν τήν εὐθύνη τής καταστροφῆς τους σ' αὐτῆς τίς ἴδιες, ἐνῶ πρόκειται γιά νομοτελειακή ἐξέλιξη, πού οί ρυθμοί τής ἐπιταχύνονται ἀπ' τά μέτρα τῶν τελευταίων χρόνων (ἐλευθερία εἰσαγωγῶν, προνομιακή μεταχείριση ξένων βιομηχανικῶν κλπ. επενδύσεων, σύνδεση μέ τήν Ε.Ο.Κ., συμπίεση ἀγοραστ. ἰκανότητος τοῦ λαοῦ, φορολογία κλπ.).

3) Παράλληλα, και ἡ συγκέντρωση και συγκεντροποίηση τῶν βιομηχ. κεφαλαίων στήν

Ἑλλάδα προχωρεῖ σὲ ὠρισμένους βιομηχανικούς κλάδους. Ἔτσι, τὸ 1962 ἐπὶ 461 ἐπιχειρήσεων οἱ 34 συγκέντρωναν τὸ 60% τοῦ συνόλου τοῦ παγίου κεφαλαίου.

Λ.χ. στὸν κλάδο καπνοβιομηχανίας τὸ 63,4% συγκεντρώθηκε στὴν καπνοβιομηχανία Κεράνη.

Στὸν κλάδο ἐφαρμογῆς Ἡλεκτρισμοῦ τὸ 47,7% συγκεντρώθηκε στὴν «ΙΖΟΛΑ».

Στὸν κλάδο κλωστοῦφαντουργίας τὸ 20% στὴν «Πειραϊκὴ - Πατραϊκὴ».

Στὸν κλάδο Χημικῆς Βιομηχανίας τὸ 36,3% στὴν ΑΕΧΛΠ (Μποδοσάκης) κλπ.

4) Ἡ ἐξάρτηση τῆς ἑλλην. Βιομηχανίας ἀπ' τὸ ἐξωτερικὸ ἀναφέρεται σὲ α) ἐξάρτηση ἀπὸ πρῶτες ὕλες, β) ἐξάρτηση ἀπὸ καύσιμα, γ) ἐξάρτηση ἀπὸ μισοκατεργασμένα βιομηχανικὰ προϊόντα καὶ δ) ἐξάρτηση ἀπὸ τεχνικὸ ἐξοπλισμὸ.

Ἡ εἰσαγωγή ὑλῶν σὲ ἑκατ. δολλάρια εἶχε τὴν πῶ κατὰ ἐξέλιξη σὲ σύγκριση μὲ τὴν ἀξία τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς καὶ τὴν ἀξία ἐξαγομένων βιομηχαν. προϊόντων:

Ἔτη	Ἀξία εἰσαγομένων πρῶτων ὑλῶν	Ἀκαθάριστα Ἀξία βιομ. παραγωγῆς	Ἀξία ἐξαγωγῆς βιομηχ. προϊόντων
1958	128 ἐκ. δολλ.	415 ἐκ. δολλ.	11,5 ἐκ. δολλ.
1959	116 » »	425 » »	15,2 » »
1960	132 » »	460 » »	15,9 » »
1961	141 » »	500 » »	15,9 » »
1962	151 » »	—	—

Τέλος, ἡ βιομηχανικὴ καθυστέρηση ἀπεικονίζεται στὸν πῶ κατὰ πίνακα βιοτεχνικῆς καὶ βιομηχανικῆς παραγωγῆς, ἀπ' ὅπου συνάγεται ὅτι ἡ διάρθρωση τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς παραμένει ἀμετάβλητη καὶ ἀμετακίνητη ἀπὸ τὴ μορφή τῆς καθυστερημένης βιομηχαν. παραγωγῆς.

Ἀξία ἀκαθάριστου ἐγχωρίου προϊόντος, μεταποίηση σὲ ἑκατμ. δραχ., ἀξίας ἔτους 1964, ποσοστὰ συμμετοχῆς διαφόρων βιομηχανικῶν κλάδων

Ἔτη	Τροφίμων, ποτῶν, καπνοῦ	Ἐφαντουργίας	Ἱματισμοῦ	Ξύλου	Χόρτου	Χημικῆ	Οἰκοδομικῆ	Μεταλλουργικῆ	Μηχανουργ. καὶ ἐπεξεργ. μετάλλ.	Μεταφορικῶν μέσων	Λιάφορα	Συνολ. ἀξία σὲ σταθ. τιμὴ 1954 ἑκατομ. δραχμ.
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
1954	23,2	15,9	16,5	7,7	4,1	11,0	5,1	1,7	10,1	2,0	2,7	9.842
1955	22,6	15,0	16,0	7,8	4,1	11,8	5,7	1,7	10,4	2,3	2,6	10.081
1956	26,0	14,0	14,2	7,7	4,0	10,5	5,6	1,9	11,1	2,5	2,5	10.767
1957	23,9	15,1	14,6	7,7	4,1	11,8	5,6	1,8	10,3	2,8	2,3	11.488
1958	23,7	14,5	14,9	7,8	4,3	11,1	5,5	1,7	10,5	3,5	2,5	12.494
1959	22,7	12,5	13,7	7,6	4,6	13,5	5,4	1,7	11,6	4,0	2,7	12.823
1960	21,3	13,5	13,8	7,3	4,7	13,6	4,9	2,1	12,1	4,1	2,8	13.862
1961	20,3	13,1	13,3	7,4	5,0	13,2	4,8	2,1	12,8	5,0	3,0	14.952

Βλέπουμε ὅτι πρόκειται περὶ βιομηχανίας παραγωγῆς «εἰδῶν πλατείας κατανάλωσης», σχεδὸν ἀποκλειστικά, δηλαδὴ βιομηχανίας, πού δὲν δημιουργεῖ σχεδὸν καθόλου «μέσα παραγωγῆς» βιομηχανίας, πού δὲν συντελεῖ στὴν αὔξηση τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων τῆς χώρας, δηλαδὴ στὴν ἐκβιομηχάνιση τῆς χώρας.

Τὸ μισὸ σχεδὸν (46,7%) τῆς «βιομηχανικῆς» αὐτῆς παραγωγῆς εἶναι τρόφιμα, ποτὰ, καπνός, εἶδη ἱματισμοῦ. Μόνο τὸ 2% εἶναι προϊόντα Μεταλλουργίας (δηλαδὴ ὁ μόλυβδος τοῦ Λαυρίου...). Τὰ προϊόντα τῆς Μηχανουργίας καὶ τῆς Ἐπεξεργασίας Μετάλλου φθάνουν τὸ 12,8% τῆς ὅλης ἀξίας τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς

και σ' αυτα τα προϊοντα περιλαμβάνονται κάθε είδους μεταλλική κατασκευή, επισκευή, ένας αριθμός πετρελαιομηχανών και αντλιών, συσκευές και σκεύη κλπ.

Παρατηρούμε ότι ούτε υποψία αυτού που λέγεται εκβιομηχάνιση υπάρχει στη σημερινή ελληνική Βιομηχανία, για την οποία ή επίσημη οικονομική πολιτική «άνοιξε τη μεγάλη Ευρωπαϊκή αγορά των 200 εκατομμυρίων καταναλωτών (!)....

ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ (ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ - ΕΞΑΓΩΓΕΣ)

Το 'Ισοζύγιο του έξωτερικού εμπορίου και ή διάρθρωση εισαγωγών - εξαγωγών, εκφράζουν κι' αυτα την σημερινή καθυστερημένη παραγωγική διάρθρωση της εθνικής μας οικονομίας (ύστερα από πρωτοφανείς οικονομικές θυσίες του ελληνικού λαού) και σαρκάζει τις φτηνές δημαγωγικές διαφημίσεις της κυβερνητικής οικονομικής πολιτικής «περι ανάπτυξης της εθνικής οικονομίας» περι διαρθρωτικής αλλαγής προς μορφήν ανεπτυγμένην. Ειδικώτερα δέ, δείχνει την αντίθεση της πραγματικότητας με τους άπατηλους δείκτες της βιομηχανικής ανάπτυξης.

Η αύξηση της έλλειμματικότητας του ειδικού εμπορικού 'Ισοζυγίου δίνει ανάγλυφη την εικόνα της αύξουσας εξάρτησης της εθνικής μας οικονομίας από το έξωτερικό και κατά κύριο λόγο από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας. Οι εξαγωγές μας στις χώρες αυτές εκάλυψαν μόνο το 21,72 % των εισαγωγών μας απ' αυτές.

Ο βαθμός εξάρτησης φαίνεται στο ύψος των εισαγωγών μας το 1961, που έφθασε τα 17.400 εκατ. δρχ., επί αξίας παραγωγής καθαρού έγχωριου προϊόντος 55.000 εκατ. και επί εξαγωγών ύψους 5.300 εκατ. δρχ.

Η ποιοτική σύνθεση των εισαγωγών μας δείχνει την τρομακτική καθυστέρηση της οικονομίας μας και την επικίνδυνη εξάρτησή της απ' το έξωτερικό.

Οι ακριβοπληρωμένες Δημόσιες Έπενδύσεις για έργα ύποδομής για μεγάλες βιομηχανικές παραγωγικές μονάδες, τα κάθε είδους «κίνητρα», για ιδιωτικές επενδύσεις, ή πολιτική των «άνοικτων θυρών» για εισροή - εισβολή του ξένου κεφαλαίου, όχι μόνο δεν δημιούργησαν προϋποθέσεις για λύση των προβλημάτων της οικονομικοπαραγωγικής καθυστέρησης της χώρας και των συνεπειών της, αλλά αντίθετα, έκαναν όξύτερα τα προβλήματα αυτα (της άπασχόλησης, της άπαράδεκτα χαμηλής στάθμης του εθνικού εισοδήματος και της αντικοινωνικής, αντιοικονομικής κατανομής του και της αναιμικής έσωτερικής αγοράς, συνέπειας της συμπίεσης των λαϊκών εισοδημάτων, της επικίνδυνης κάλυψης των έλλειμματικών του Ισοζυγίου πληρωμών, με τους «άδηλους πόρους» και τον έξωτερικό δανεισμό και τέλος της μείωσης της εθνικής ανεξαρτησίας οικονομικής και πολιτικής).

Τα πιο κάτω στοιχεία δίνουν ανάγλυφη την εικόνα της αύξουσας μεταπολεμικής εξάρτησης απ' το έξωτερικό, σε σημείο επικίνδυνο για την εθνική οικονομία.

Ποσοστά εξαγωγών προς εισαγωγές				Παρατηρήσεις	
Προπολεμικά		Μεταπολεμικά			
1930	56,9	1951	25,2	Δηλαδή, μεταπολεμικά, που κι' οι πρώην αποικιακές χώρες αποσπάστηκαν από την οικονομική και πολιτική εξάρτηση και στερεώνουν την εθνική τους ανεξαρτησία με την εθνικοοικονομική τους ανάπτυξη, στην Ελλάδα ή οικονομική εξάρτηση, (όπως απεικονίζεται αντικειμενικά στο 'Εμπορικό 'Ισοζύγιο) συνεχώς μεγαλώνει.	
1931	47,5	1952	34,6		
1932	60,4	1953	47,5		
1933	61,2	1954	46,0		
1934	62,0	1955	47,8		
1935	65,9	1956	41,0		
1936	62,3	1957	41,9		
1937	61,4	1958	41,0		
1938	68,8	1959	36,0		
1939	84,4	1960	28,9		
1940	74,1	1961	31,0		

Τα πιο κάτω στοιχεία δίνουν την ύψη αυτής της εξάρτησης:

Βλέπουμε ότι το 41 % των εισαγωγών μας (8.700 εκατ. δρχ.), δηλαδή ποσό που πλησιάζει το 60 % της ακαθάριστης αξίας του συνολικού προϊόντος της εθνικής βιομηχανίας και βιοτεχνίας, πληρώνεται στο έξωτερικό για εισαγωγή μηχανημάτων και υλικού μεταφορών.

Το 80 % των εισαγωγών (6'600 εκατ. δρχ.), δηλαδή ποσό ίσο με 44 % της ακαθάριστης αξίας του προϊόντος της εθνικής βιομηχανίας - βιοτεχνίας, αφορά έτοιμα βιομηχανικά προϊόντα και χημικά προϊόντα.

Εισαγόμενα είδη	Διάρθρωση εισαγωγών - εξαγωγών 1960 - 1961 (ο)ο του συνόλου)			
	Εισαγωγές		Εξαγωγές	
	1960	1961	1960	1961
Τρόφιμα και ζώα ζωα	10,8	13,4	28,1	24,5
Ποτά, καπνός	—	—	37,1	38,5
Πρώτες ύλες πλὴν καυσίμων	9,3	9,0	25,2	26,3
Όρυκτά, καύσιμα, λιπαντικά	7,5	7,2	—	—
Χημικά προϊόντα	7,7	8,5	4,1	4,0
Βιομηχανικά είδη	20,2	21,3	5,0	5,3
Μηχανήματα και ύλικό μεταφορῶν	44,5	40,6	0,9	1,4
Διάφορα	2,9	3,5	—	—
Συνολ. ὕψος (σὲ ἑκατ. δρχ.)	21.060,8	21.422,4	6.096,2	6,7003

Ἔτσι, οἱ ἀνάγκες τῆς χώρας σὲ βιομηχανικά προϊόντα, ὑλικά μεταφορῶν, μηχανήματα καὶ χημ. προϊόντα καλύπτονται κατὰ 50 % (ποσοτικά) ἀπ' τὸ ἐξωτερικό.

Σὲ εἶδη ὅμως, ποὺ ἡ παραγωγή τους εἶναι προϋπόθεση ὑπαρξης, ἔστω κι' αὐτῆς τῆς ὑπανάπτυκτης οἰκονομίας μας, ἡ ἐξάρτηση ἀπὸ τὸ ἐξωτερικό εἶναι ὀλοκληρωτική.

ΟΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Ὅπως εἶναι γνωστό, οἱ ἐπενδύσεις εἶναι ὁ βασικὸς συντελεστὴς τῆς παραγωγικῆς - οἰκονομικῆς διαδικασίας, ποὺ προκαλεῖ, μαζί μὲ τοὺς ἄλλους γνωστὸς συντελεστές, ἀνάπτυξη ἢ στασιμότητα ἢ καθυστέρηση τῆς οἰκονομίας, ἢ νοσηρότητα σὲ ὀλόκληρη σειρά οἰκονομικῶν φαινομένων.

Τὸ ὕψος τῶν ἐπενδύσεων, ἀλλὰ ἰδιαιτέρα ἡ διάρθρωση τῶν ἐπενδύσεων, προκαλεῖ μικρὴ ἢ μεγάλη αὐξηση τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος καὶ ἡ αὐξηση αὐτὴ ἐπιτρέπει νέες ἐπενδύσεις, ποὺ κι' αὐτὲς δίνουν νέα αὐξηση στὸ ἐθνικὸ εἰσόδημα. Ἔτσι, μὲ τὴν λειτουργία τῆς πολλαπλασιαστικῆς αὐτῆς διαδικασίας, ἡ οἰκονομία ἀνέρχεται γιὰ ἓνα μικρὸ ἢ μεγάλο χρονικὸ διάστημα (αὐτὸ φυσικά γιὰ τὶς ἀναρχούμενες οἰκονομικὲς διαρθρώσεις, ὅπου οἱ ἀνασταλτικοὶ παράγοντες προκαλοῦν τὶς γνωστὲς οἰκονομικὲς «κρίσεις», κρίσεις καὶ ἄλλες οἰκονομικοκοινωνικὲς διαταραχές).

Ἰδιαιτέρη σημασία, φυσικά, παίρνουν οἱ ἐπενδύσεις στὶς ὑπανάπτυκτες οἰκονομίες, ὅπου καὶ ἡ ἀσυμετρία τῆς διάταξης τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων (βασικὸ χαρακτηριστικὸ τῆς ὑπανάπτυκτης παραγωγικῆς διάρθρωσης) καὶ τὸ χαμηλὸ ἐθνικὸ εἰσόδημα (συνέπεια τῆς ὑπανάπτυκτης διάρθρωσης), δὲν ἀφίνουν περιθώρια παραγωγικῶν ἐπενδύσεων, ἀλλὰ δίνουν ἀναγκαστικὰ ἄμεση προτεραιότητα ἢ ροπὴ ἔντονη στὴν κατανάλωση (κι' αὐτὴ φυσικά ἀναιμική).

Εἰδικὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προβλήματος τῶν ἐπενδύσεων στὴν Ἑλλάδα εἶναι:

1) Ἀνεπάρκεια μόνιμη τῶν βασικῶν ἐπενδύσεων (ἔργα ὑποδομῆς) ἐπὶ ἐγχειροβελτιωτικῶν ἔργων, ἐπὶ συγκοινωνιακῶν ἔργων, ἐπὶ ἔργων ἐξηλεκτρισμοῦ, καὶ ἀκόμη, ἐπενδύσεων, ἐπὶ τῶν περιοχῶν δημόσιας ἐκπαίδευσης ὑγείας κλπ.

Τὰ ἔργα αὐτὰ δὲν ἀποτελοῦν καθ' ἑαυτὰ, ἐπιχειρήσεις δημοσίας οἰκονομικῆς ἐκμετάλλευσης, ἀλλὰ ἔχουν προορισμὸ νὰ δημιουργήσουν — μὲ τὴ βοήθεια τῆς πιδ σύγχρονης τεχνικῆς — τὸ ἀναγκαῖο στὴν ἐθνικὴ οἰκονομία ὑπόβαθρο, γιὰ μιὰ πιδ ἀποδοτικὴ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξη, μὲ ἀποτέλεσμα, φυσικά, τὴν ἐλάττωση τοῦ κόστους παραγωγῆς καὶ τὴ δημιουργία συναγωνιστικῆς ἰκανότητος σὲ διεθνή κλίμακα. Πιδ συγκεκριμένα: Σκοπὸς τῶν βασικῶν ἐπενδύσεων εἶναι ἡ ἐλάττωση τοῦ κόστους διακίνησης τῶν προϊόντων (συγκοινωνιακὰ ἔργα), ἡ ἀξιοποίηση τοῦ ὑδατικοῦ πλοῦτου τῆς χώρας (ἀρδεύσεις - ἀποστραγγιστικά - ἀντιδιαβρωτικά - ἀντιπλημμυρικά - ὑδροηλεκτρικά ἔργα κλπ.). Γενικά οἱ βασικὲς ἐπενδύσεις προορίζονται νὰ δημιουργήσουν τὸ κατάλληλο οἰκονομικὸ κλίμα γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τῶν καθ' αὐτὸ παραγωγικῶν ἐπενδύσεων μέσα στοὺς κλάδους τῆς οἰκονομίας.

Οἱ βασικὲς ἐπενδύσεις εἶναι, κατ' ἀρχὴν, δημόσιες ἐπενδύσεις καὶ τὶς ἀναλαμβάνει τὸ κράτος, λόγω τῆς βραδείας καὶ χαμηλῆς τοῦ ἀποδοτικότητος, ποὺ δὲν ἐλκύει τὴν ἰδιωτικὴ ἐπιχειρηματικότητα καὶ τῆς τεράστιας σημασίας τους γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας, καὶ ἔχουν σάν συνέπεια τὴν αὐξηση τῶν ἰδιωτικῶν ἐπενδύσεων καὶ τὸν ἐπηρροασμὸ τους σὲ ἔκταση, ἔνταση καὶ κατεύθυνση.

Ἀπ' τὴν ἰδιομορφία τους αὐτὴ οἱ βασικὲς ἐπενδύσεις (δημόσιες ἀποκλειστικὰ ἐπενδύσεις), πρέπει νὰ σχεδιάζονται μὲ σαφήνεια καὶ νὰ ἀπεικονίζονται τὴν οἰκονομικὴ πολιτική.

Τέτιος σχεδιασμὸς τῆς βασικῆς οἰκονομικῆς ἀνάπτυξης δὲν ἔγινε ἀκόμη στὴν Ἑλλάδα, ὅπως θὰ δοῦμε πιδ κάτω.

2) Συνέπεια τῆς ἀνεπάρκειας τῶν βασικῶν ἐπενδύσεων καὶ τῆς ἔλλειψης σχεδιασμοῦ

είναι ή καθυστέρηση στους ρυθμούς τών καθ' αυτό παραγωγικών επενδύσεων, σε τομείς δημοσίων και ιδιωτικών οικονομικών εκμεταλλεύσεων) και ίδια ή ανισόρροπη κατανομή τους, πού, σε συνέχεια, επηρεάζουν δυσμενώς τὸ ὕψος τών παραγωγικῶν απασχολήσεων τοῦ πληθυσμοῦ και τὴ σύνθεση τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος, παράγοντες δηλαδή, πού επηρεάζουν και πάλι με τὴ σειρά τους τὸ ὕψος και τὴ διάρθρωση τών παραγωγικῶν επενδύσεων.

ΒΞΕΛΙΞΗ - ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Παρά τὴν κάποια αὔξηση επενδύσεων παγίου κεφαλαίου ἡ σχέση τους πρὸς τὸ ἀκαθάριστο προϊόν παραμένει χαμηλή (15%). Τὸ ποσοστὸ αὐτὸ εἶναι τραγικὰ ἀνεπαρκές, (τὸ χαμηλότερο ἀπὸ ὅλες τῆς ἀναπτυγμένες Δυτικοευρωπαϊκῆς χωρῆς), (γιὰ τὴν προώθηση τῆς οικονομικῆς ἀνάπτυξης), πού, κατὰ κύριο λόγο, στηρίζεται στὸν κεφαλαιουχικὸ ἐξοπλισμὸ μιᾶς οικονομίας.

Ποσοστὸν βιομηχανικῶν επενδύσεων ἐπὶ συνόλου επενδύσεων

Ἑλλάδα	15,2%
Αὐστρία	35,0%
Δ. Γερμανία	33,0%
Ἀγγλία	32,0%
Ὀλλανδία	30,0%
Γαλλία	27,0%
Σουηδία	27,0%
Ἰταλία	27,0%

Ἀλλὰ τὸ τραγικώτερο εἶναι ἡ διάρθρωση τών επενδύσεων

Ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὸ σχετικὸ πῖνακα (ἀνάλυση ἀκαθάριστων επενδύσεων παγίου κεφαλαίου ἀπὸ τὸ 1949 μέχρι τὸ 1961 σὲ ἑκατ. δραχ. τοῦ 1954), ἐπὶ συνολικοῦ ὕψους επενδύσεων (13 μεταπολεμικῶν χρόνων) 155,453 ἑκατ. δραχμῶν, οἱ επενδύσεις στὴ βιομηχανία εἶναι 16.577 ἑκατ. δραχ., δηλαδή τὸ 10,7% τοῦ συνόλου τών επενδύσεων. Εἰδικώτερα στὰ τελευταῖα τρία χρόνια 1959 - 1961 (περίοδος «προγράμματος οικονομικῆς ἀνάπτυξης»), οἱ επενδύσεις στὴ βιομηχανία ἐπὶ συνόλου 67.935 ἑκατ. εἶναι 4.418 ἑκατ. δραχμές, δηλαδή τὸ 6,5% τοῦ συνόλου τών επενδύσεων. Στὴν ἴδια αὐτὴ χρονία, οἱ μεταφορῆς πᾶνουν 46,6% τών επενδύσεων, δηλαδή πᾶνω ἀπὸ 7 φορές μεγαλύτερες επενδύσεις στὶς μεταφορῆς ἀπὸ τὴ βιομηχανία.

ΝΟΣΗΡΟΤΗΤΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

(Σύγκριση κατανομῆς ματὰ τομείς οἰκον. δραστηριότητος στὴν Ἑλλάδα

	Ἑλλάς			Γαλ- λία	Βρε- ταν.	Ἰτα- λία	Δα- νία	Νορ βηγ.	Αὐ- στρία
	1955	1956	1957	1955	1955	1955	1955	1955	1955
1. Ἐπενδύσεις σὲ ἄμεσα παραγωγικοὺς τομείς (Ἀγρ. Οἰκονομία, Βιομηχανία — Μεταλλεῖα κλπ.)	18	17	23	32	36	39	38	24	52
2. Ἐπενδύσεις σὲ ἔμμεσα παραγωγικοὺς τομείς (Μεταφορῆς — Ἐνέργεια)	28	32	29	24	23	21	28	37	22
3. Ἐπενδύσεις οἰκισμοῦ	43	41	40	26	24	26	17	19	18
4. Λοιπές επενδύσεις	11	10	8	18	17	14	17	20	8

Αὐτὸ δείχνει καθαρὰ πλήρη ἀδιαφορία ἀπὸ τὸ κράτος και ἄγνοια τῆς βιομηχανικῆς ἀνάπτυξης σὰν παραγοντα τῆς ἐθνικοοικονομικῆς ἀνάπτυξης.

[Συγκρίνατε τὰ ποσοστὰ τών παραγωγικῶν επενδύσεων ἐπὶ τοῦ συνόλου τών επενδύσεων τοῦ 1955 κλπ., οἰκονομικά, παραγωγικά, βιομηχανικά ἤδη ἀναπτυγμένων Δυτικοευρωπαϊκῶν χωρῶν.

Τομείς	1949		1950		1951		1952		1953		1954		1955		1956	
	Έκατ. Δρχ.	%	Έκατ. Δρχ.	%	Έκατ. Δρχ.	%	Έκατ. Δρχ.	%	Έκατ. Δρχ.	%	Έκατ. Δρχ.	%	Έκατ. Δρχ.	%	Έκατ. Δρχ.	%
'Αγροτ. Οικονομία Μεταλλικά Όργανα Βιομηχανία 'Ενέργεια Μεταφορά, 'Επικοινωνία Οκισμός Δημοσ. Διοίκηση Λοιπά δραστηριότητες	668	11,3	870	10,6	754	10,9	512	7,7	463	7,1	558	7,0	527	6,1	629	6,0
	10	0,2	88	1,1	384	4,8	191	2,9	103	1,6	95	1,2	70	0,8	144	1,4
	851	14,4	1588	19,4	1376	20,0	1298	19,6	883	13,5	812	10,0	975	11,2	1100	10,5
	205	3,5	298	3,6	996	14,5	611	9,3	805	12,3	917	11,4	882	10,2	1259	12,0
	1558	26,5	2135	26,1	1164	17,0	1335	20,2	837	12,7	1801	22,5	1903	22,0	2228	21,3
	1605	27,3	2062	25,2	1546	22,5	1697	25,8	2264	34,5	3057	38,0	3374	39,0	4073	39,1
	401	6,8	457	5,6	52	0,7	318	4,8	331	5,0	219	2,7	195	2,2	193	1,9
	590	10,0	688	8,4	662	5,6	676	10,2	874	13,3	576	7,2	727	8,5	800	7,8
	5888	100	8186	100	6884	100	6615	100	6560	100	8035	100	8653	100	10420	100
	Σύνολο															

Τομείς	1957		1958		1959		1960		1961		Σύνολον 1959-61		Σύνολα κλάδων 1949-61			
	Έκατ. Δρχ.	%	Έκατ. Δρχ.	%	Έκατ. Δρχ.	%	Έκατ. Δρχ.	%	Έκατ. Δρχ.	%	Έκατ. Δρχ.	%	Έκατ. Δρχ.	%		
'Αγροτ. Οικονομία Μεταλλικά Όργανα Βιομηχανία 'Ενέργεια Μεταφορά, 'Επικοινωνία Οκισμός Δημοσ. Διοίκηση Λοιπά δραστηριότητες	1024	9,5	2044	13,3	2060	11,5	2858	11,15	3058	12,4	7976	11,75	16025	10,3		
	193	1,8	170	1,1	18	0,44	67	0,26	104	0,42	249	0,37	1647	1,06		
	1312	12,1	1964	12,7	1053	8,4	1295	5,13	1620	6,57	4418	6,5	16577	10,7		
	696	6,4	1005	6,5	1245	6,95	1261	5,0	1175	4,76	3684	5,4	11352	7,7		
	2767	25,6	4528	29,4	7252	40,3	13230	50,3	11210	45,2	31692	46,6	51948	33,4		
	4036	37,3	4252	27,5	4075	22,7	4466	17,7	5090	20,6	13631	20,0	41577	26,7		
	200	1,8	199	1,3	252	1,4	329	1,3	287	1,16	868	1,28	5433	2,2		
	589	5,5	1298	8,4	1475	8,2	1756	6,95	2186	8,85	5417	7,95	12894	8,3		
	10.819	100	15.460	100	17.940	100	25.265	100	24.730	100	67.935	100	155.453	100		
	Σύνολο															

60% οικ. μετ.

Στόν πύό κάτω πίνακα φαίνεται ή κατανομή τών έπενδύσεων παγίου κεφαλαίου κατά φορείς. (Δημόσιες έπενδύσεις - Ίδιωτικές έπενδύσεις).

ΑΚΑΘΟΡΙΣΤΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΠΑΓΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΑΤΑ ΦΟΡΕΙΣ
(Σέ έκατ. δραχμές τó 1954)

Έτη	Σύνολον σε έκατ. δραχ.	Ίδιωτικές έπενδύσεις		Δημόσιες έπενδύσεις	
		Έκατ. δραχ.	Ποσοστόν ο)ο	Έκατ. δραχ.	Ποσοστόν ο)ο
1949	5.888	3.163	53,7	2.725	46,3
1950	8.186	4.621	56,4	3.565	43,6
1951	6.884	4.376	63,5	2.508	36,5
1952	6.615	4.204	63,5	2.411	36,5
1953	6.560	4.626	70,5	1.934	29,5
1954	8.035	5.855	72,8	2.180	27,2
1955	8.657	6.378	73,7	2.275	26,3
1956	10.420	7.611	73,1	2.809	26,9
1957	10.817	7.938	73,4	2.879	26,6
1958	15.460	11.560	74,5	3.970	25,5
1959	17.940	13.060	73,0	4.855	27,0
1960	35.265	18.800	74,5	6.450	25,5
1961	24.730	17.200	69,5	7.530	31,5

Λάδι

2

25250

Ή συμμετοχή τού δημοσίου τομέα στις έπενδύσεις παγίου κεφαλαίου είναι μηδαμινή ή αν ληφθῆ ύπ' όψην ότι: 1) ή χώρα μας είναι καθυστερημένη, με άγροτικό χαρακτήρα, με χαμηλό έθνικό εισόδημα, με άναίμικη έσωτερική άγορά και κατά συνέπεια δέν προσελκύει τήν ιδιωτική έπιχειρηματικότητα σε παραγωγικές έπενδύσεις, (έπενδύσεις παγίου κεφαλαίου). Άλλο ζήτημα αν ή έπίσημη κρατική πολιτική είναι ικανοποιημένη με τó να έχει αναθέσει κάθε πρόβλημα έθνικοοικονομικής ανάπτυξης στη λεγομένη «ιδιωτική πρωτοβουλία». (Και ή ιδιωτική πρωτοβουλία προτιμά, φυσικά, να κάνει σίγουρες έπενδύσεις σε κατοικίες και μεταφ. μέσα. Έπί 47.100 έκ. ιδιωτικών έπενδύσεων, έχουμε 13.631 έκατ. έπενδύσεις σε κατοικίες, πού τó μέγιστο ποσοστό τους είναι ιδιωτικές και 31.692 έκατ. σε μεταφορικά μέσα και έπικοινωνίες, πού κι' έδω τó μέγιστο ποσοστό είναι αυτόκίνητα, όχηματα παντός τύπου). 2) τά παρουσιαζόμενα ποσά ώς «έπενδύσεις παγίου κεφαλαίου» κατά μέγα μέρος, είναι δαπάνη έκτέλεσης συνήθων έργων Δημοσίου, Δήμων, Κοινοτήτων, Νομαρχιακών Ταμείων κλπ., ó ΠΙΝ. 4 δίνει άναλυτικά τίς πηγές χρηματοδότησης, τó είδος τών έργων, τόν αριθμό τών έργων, και τίς δαπάνες.

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ
Τεχνικά Έργα και Κρατ. Οικοδόμηση

Πηγές χρηματοδοτήσεων	Είς 155.000 δραχ. κατά έργον άριθ. έργων 5.572	Είς 13.000 δραχ. Υφείσεως 2.574	29.400 δραχ. έγ-γειοβελτιωτικά 2.632	141.500 δραχμ. οί-κοδομικά 1.893	120.000 δραχ. διά-φορα, 1939	Συνολικός άριθμός έργων 14.610
Έκ κρατικού καταναλω-τικού προ)σμού	17.713	3.319	25.207	35.201	8.346	89.786
Έκ κρατικού προ)σμού έπενδύσεων	304.385	35.247	599.222	119.398	98.358	1.156.680
Έκ νομαρχιακών ταμείων	235.142	5.486	14.750	48.049	10.933	404.360
Έκ προγράμματος μικρών κοινωφελών έργων	166.531	97.780	106.738	17.437	43.151	431.637
Έ πόρων Δήμων και Κοινοτήτων	60.116	21.508	6.063	15.891	20.295	123.873
Έξ έτέρων πηγών ηστρατιωτ. κλπ.)	78.954	25.000	19.818	30.912	42.566	197.253
Σύνολον	862'833	188.339	771.800	266.890	223.650	2.313.522

'Απ' τὸν πίνακα 6 συνάγεται ὅτι τὰ ἐκ τοῦ «καταναλωτικοῦ Κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ» ποσὰ γιὰ ἐκτέλεση Δημοσίων Ἔργων, φθάνουν τὶς 89.786.000 δρχ. ἐνῶ τὰ ἐκ τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπενδύσεων τὶς 1.156.680.000.000 δρχ., δηλαδή μόνο τὸ 5,3% τῶν ἐσόδων τοῦ Κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ, ἢ τὸ 1,4% τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος.

'Απ' τὸν μεγάλο ἀριθμὸ τῶν ἔργων κάθε κατηγορίας συνάγεται ὅτι ἢ προόκειται περὶ «μεγάλου ἀριθμοῦ ἀσημάντων ἔργων», ἢ περὶ «διασπορᾶς δαπανῶν σὲ πληθώρα ἔργων» ποὺ δὲν ὀλοκληρῶνονται καὶ φυσικὰ δὲν ἐκτελοῦν τὸν προορισμὸ τους σὰν ἔργων ὑποδομῆς, ἀλλὰ ἀντίθετα, λειτουργοῦν σὰν παράγοντες ἀντιπαραγωγικοί, ἀντιοικονομικοί.

*Ἔτσι λ.χ. ἔχουμε 5.572 «ἔργα ὁδοποιίας» (σὲ ἐκτέλεση τὸ 1961) μὲ μέση δαπάνη γιὰ τὸ καθένα 155.000 δρχ., 2.574 ἔργα ὑδρεύσεων (1961 μὲ μέση δαπάνη 73.000 δρχ., 2.632 ἐγγειοβελτιωτικὰ ἔργα μὲ μέση δαπάνη 29.000 δρχ., 1.893 οἰκοδομικὰ ἔργα μὲ μέση δαπάνη κατὰ ἔργο 141.600 δρχ., 1.939 διάφορα ἔργα μὲ μέση δαπάνη 120.000 δρχ.

Αὕτη εἶναι μιὰ σύντομη εἰκόνα τῶν Δημοσίων Ἐπενδύσεων τοῦ 1961 σὲ συνήθη Δημόσια ἔργα καὶ οἰκοδόμηση, συνολικοῦ ὕψους 2.313.532.000 δρχ., (= 2,8% τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος).

3) Ὁ προϋπολογισμὸς δαπανῶν Δημοσίων ἐπενδύσεων σὲ ἑκατ. δρχ. ἦταν ὁ πῶς κάτω:

	1957	1958	1959	1960	1961
	2.218,1	2.595,2	3.373,0	4.144,1	5.058,2
'Εξ ἐγχωρίων πόρων	166	766	1.554	1.535	1.622
'Εξ ἀλλοδαπῶν πηγῶν	867	82	395	852	1.286
Σύνολον	1.033	848	1.949	2.377	2.908

'Αναφέρουμε πῶς κάτω σύντομα «πεπραγμένα» στὸν τομέα τῶν ἐπενδύσεων «βασικῶν ἔργων»:

1. Ἀρδευτικὰ φράγματα:

α) Ἀχελώου — Ἀρχικὸς προϋπολογισμὸς δαπάνης 30 ἐκ. δρχ.

Μετὰ ἀπὸ ἀναθεώρηση τῆς μελέτης καὶ μετὰ τὴ δημοπράτηση τοῦ ἔργου (1954) 43 ἐκ. δρχ.

'Απολογισμὸς τῆς ἐκτέλεσης τοῦ ἔργου 72 ἐκ. δρχ.

Ποσοστὸ ὑπέρβασης δαπάνης κατὰ 100%

β) Ἀλιάκμονος — Ἀρχικὸς προϋπολογισμὸς 21 ἐκ. δρχ.

Μετὰ ἀναθεώρηση τῆς μελέτης καὶ δημοπράτηση 27 ἐκ. δρχ.

'Απολογισμὸς ἐκτέλεσης τοῦ ἔργου 52 ἐκ. δρχ.

Ποσοστὸ ὑπέρβασης δαπάνης κατὰ 93%

γ) Ἀξιοῦ — Ἀρχικὸς προϋπολογισμὸς 21 ἐκ. δρχ.

Προϋπολογισμὸς ἀνάθεσης 38 ἐκ. δρχ.

'Απολογισμὸς ἀνάθεσης τοῦ ἔργου 110 ἐκ. δρχ.

Ποσοστὸ ὑπέρβασης δαπάνης κατὰ 193%

Συνολικὴ προβλεπομένη δαπάνη ὑπὸ μελετητοῦ καὶ τῶν τριῶν φραγμάτων (Ἀμερικαν. ἐταιρεία KNAPPEN) 72 ἐκ. δρχ.

Προϋπολογισμὸς ἀνάθεσης 108 ἐκ. δρχ.

Δαπάνη ἐκτέλεσης 247 ἐκ. δρχ.

Πρῶτο χαρακτηριστικὸ τῶν ἐπενδύσεων σὲ βασικὰ ἔργα: ἡ ὑπέρβαση τῆς προϋπολογισθείσης δαπάνης.

Δεύτερο χαρακτηριστικὸ: ἡ καθυστέρηση τῆς ἀποπεράτωσης κατὰ 2 ἕως 3 χρόνια (γιὰ τὰ φράγματα).

Τρίτο χαρακτηριστικὸ: τεχνικὰ σφάλματα καὶ ζημιές.

*Ὅλα αὐτὰ, συνέπεια τῆς ἐφαρμογῆς μελετῶν ἀνεξελέγκτων καὶ λανθασμένων.

Συμπληρωματικὰ ἀναφέρουμε ὅτι: 1) Τὸ φράγμα τοῦ Ἀξιοῦ (ποὺ ἡ λεκάνη ἀπορροῆς του βρίσκεται κατὰ 88% στὴ Γιουγκοσλαβία καὶ κατὰ 12% μόνο στὴν Ἑλλάδα), σύμφωνα μὲ τὰ καταρτισθέντα σχέδια πρόβλεπε ὁρὴ γιὰ ἄρδευση 35 μέτρ. κυβικὰ κατὰ δευτερόλεπτο καὶ ζητήθηκε ἀπ' τὴ Γιουγκοσλαβία αὐξηση τῆς ὁρῆς αὐτῆς σὲ 45 μ. κυβ. γιὰ τὸ μῆνα Ἰούλιο. Ἡ Γιουγκοσλαβικὴ ἀντιπροσωπεία ἀπάντησε ὅτι «σύμφωνα μὲ τὰ ὑδρολογικὰ δεδομένα τοῦ Ἀξιοῦ, ὁ ποταμὸς αὐτὸς δὲν ἔχει ποτὲ κατὰ τὸν μῆνα Ἰούλιο παροχὴ 35 μέτρ. κυβ., βάσει τῆς ὁποίας εἶχε γίνει ἡ μελέτη τοῦ δικοῦ μας ἀρδευτικοῦ φράγματος Ἀξιοῦ (!)... (στοιχεῖα καθηγητοῦ κ. Ν. Κιτσίκη).

2) Γιὰ τὸ φράγμα τοῦ Ἀχελώου προτείνεται ἀπὸ τὶς ὑπηρεσίες τοῦ Ὑπουργείου Σινοτισμοῦ ἢ κατεδάφισί του, ἢ ματαίωση τῆς ἐκτέλεσης τῆς σήραγγος Λυσιμαγίας καὶ ἡ σύνταξη νέας μελέτης, ἀπ' τὴν ἀρχή, τῶν ἐγγειοβελτιωτικῶν καὶ ἀρδευτικῶν ἔργων. Γιὰ τὰ ἔργα ποὶ ἔγιναν ξοδεύτηκαν συνολικὰ 380 ἐκ. δρχ.

(Στοιχεῖα κ. Ν. Κιτσίκη)

δ) Πηνειὸς (Ἡλείας). Ἔγινε γι' αὐτὸν διεθνὴς δημοπρασία τὸ 1960, ἀλλὰ δὲν κατανορώθηκε ἀκόμη.

ε) Στρυμών. Ὁ συνεχὴς κίνδυνος τῆς πεδιάδος Σερρών, ἀπὸ διάσπαση τοῦ ἀριστεροῦ ἀναχώματος τῆς τεχνητῆς κοίτης πρὸς Κιοκίνην καὶ ἡ ἀπώλεια δαπάνης δεκάδων ἑκατομμυρίων δραχμῶν, ἀγνοεῖται ἀπὸ τοὺς «δημιουργοὺς» τῆς οἰκονομικῆς ἀνάπτυξης. Τεράστια συμφέροντα τῶν καταίκων θυσιάζονται γιὰ νὰ μὴ δημιουργηθῆι ὁποιαδήποτε ἐποικοδομητικὴ ἐπισημὴ μὲ τοὺς Βαλκανικοὺς γείτονες.

στ) Τὰ ἴδια μὲ τὸν Ἄρδα καὶ τὸ Νέστο. Ὁ Νέστος εἶναι καὶ ἐνεργητικὰ ἀξιοποιήσιμος, ἂν γίνῃ σχετικὴ, συνεννόησις μὲ τοὺς Βουλγάρους.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐπίσημη πολιτικὴ ἐπὶ τῶν ἐπενδύσεων γιὰ «ἐκβιομηχάνισιν» τῆς χώρας, συγκεντρώθηκε :

1) Στὴ δημιουργίᾳ εὐνοϊκῶν προϋποθέσεων (κινήτρων) γιὰ ἴδρυσιν βιομηχανιῶν «ὅποιασδήποτε ἐθνικότητος», ποὺ θὰ ἐκμεταλλεύονται τὶς ἐξαιρετικὰ εὐνοϊκὰς δυνατότητας, ποὺ ὑπάρχουν στὴ χώρα ἀπὸ ἀποψη ὠρισμένων πρώτων ὑλῶν κλπ. καὶ ἀπὸ τὴν ἀποψη τοῦ φθινοῦ ἐργατικῆς δυναμικοῦ (ποὺ ἐπιδίωξε ἡ κυβέρνησις νὰ δημιουργήσῃ μὲ τὴ σταθεροποίησιν — συμπίεσιν τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων).

2) Στὴν ἐκτέλεσιν ἔργων ἐνεργειακῆς βάσεως, σχετικὰ μικρῆς σημασίας.

3) Στὴν ἐκτέλεσιν μικρῶν βιομηχανικῶν μονάδων μὲ κεφάλαια ἐλληνικῆς ἰθαγενείας ἢ καὶ ξένα καὶ μὲ διάφορες μορφὰς ἐπιχειρηματικῆς ἰδιοκτησίας καὶ οἰκονομικοὺς συνδυασμοὺς.

Στις δύο τελευταῖες κατηγορίας (2 καὶ 3) ἔργων ἀνήκουν τὰ ἔργα τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἡλεκτρισμοῦ (ὕδροηλεκτρικὰ ἔργα Λάδωνος, Ἄγρα, Λούρου, Μέγδοβα, τὰ θερμοηλεκτρικὰ Ἀλιβερίου, τὸ ἐθνικὸ δίκτυο διανομῆς) καὶ μιὰ σειρά ἔργων ὅπως: τὸ σύνθετο ἔργο ἀξιοποιήσεως ὕδατος πλοῦτος τῆς Πτολεμαίδος (Σύμβασις Δημοσίου καὶ Α.Ε. «Μεταλλευτικὴ καὶ Βιομηχανικὴ Ἐταιρεία Πτολεμαίδος» καὶ τεχνικὴ βοήθεια Κρούπ, γιὰ προμήθεια τεχνικοῦ ἐξοπλισμοῦ), τὸ Διυλιστήριον Νο I, γιὰ διύλιση 1.300.000 τόννων ἀργοῦ πετρελαίου (ἀνέγερσις ὑπὸ συνεργαζομένων Ἐταιρειῶν Ἰντροκαρμπὸν Ρεσέρβ Ινκ., Ἰντροκαρβὸν Μινεταλουάλ, Φρίντρισχ Κρούπ Μασίνεν, Ἰτάχβαν Ρεϊνχανσεν καὶ Σταχλ - Οὐνὶν Προμήθεια πετρελαίου ὑπὸ Σόκον, Μεταφορεὺς Νιάρχος), τὸ Ἐργοστάσιον Ἀζωτούχων Λιπασμάτων, τὰ Ναυπηγεῖα Σκαρμαγκᾶ (Νιάρχος), τὰ ἐργοστάσια ζάχαρος. Τὸ ὕψος τῶν ἐπενδύσεων τῆς σειρᾶς αὐτῆς ἔργων δὲν προσβλέπετο μεγαλύτερον τῶν 100 ἑκατ. δολλαρίων.

Βρίσκονται ὑπὸ μελέτην καὶ ἐκτέλεσιν ἀκόμη τὰ Β' Διυλιστήριον (διαβόητη σύμβασις Πάπας - ΕΣΣΟ), τὸ ἐργοστάσιον Ἀχυροκυττορίνης, τὸ ἐργοστάσιον τοῦ Ἀλουμινίου.

Τὸ βασικὸν χαρακτηριστικὸν τῆς ἐπίσημης πολιτικῆς τῶν ἐπενδύσεων γιὰ «ἐκβιομηχάνισιν» τῆς χώρας, εἶναι ὅτι στηρίζεται στὴν ἀξανάνομη ἐξάρτησιν ἀπὸ τὸ μονοπωλιακὸ ξένον κεφάλαιον.

Μὲ τὸ Νομοθ. Διάταγμα (ἠϋξημένης νομοθετικῆς ἰσχύος) ὑπ' ἀριθ. 2687)22.10.1953 «περὶ ἐπενδύσεων καὶ Προστασίας Κεφαλαίων ἐξωτερικοῦ», χορηγοῦνται τέτια προνόμια, τέτιες φορολογικῆς ἀπαλλαγῆς, ἐκχωρήσεις πλουτοπαραγωγικῶν πόρων, κατοχυρώσεις τοῦ ἀμεταβλήτου τῶν ὕδων εἰσαγωγῆς ξένων κεφαλαίων, ὥστε νὰ δημιουργεῖται μιὰ καθαρῶς ἀποικιακῆς μορφῆς ὑποδούλωσις τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας, μὲ κυρίαρχον μέσα στὴ χώρα τὸ ξένον μονοπωλιακὸν κεφάλαιον.

Ὅταν μιᾶμε γιὰ «Ἐθνικὴ Βιομηχανικὴ Βάσις» δὲν ἐννοοῦμε «ἐπενδύσεις» τῆς μορφῆς, ποὺ ἐπιτρέπει ὁ Ν. 2687. Τέτιες βιομηχανικῆς ἐπενδύσεις βρίσκονται σὲ πλήρη ἀντίθεσιν μὲ τὴν ἐθνικοοικονομικὴ ἀνάπτυξιν, γιὰ τὴν «ἢ συσσώρευσις κεφαλαίου, ὑπὸ μορφὴν ἀποικιακοῦ ἴψους κερδῶν, γίνεται εἰς ὄφελος τοῦ ξένου μονοπωλιακοῦ κεφαλαίου καὶ βάσει τοῦ νόμου 2687 ἐξασφαλίζεται ἡ ἀνεμπόδιστι, ἐξαγωγή τους καὶ μάλιστα μὲ μετατροπὴ τους σὲ συναλλαγμὰ, ποὺ πρέπει νὰ τὸ διαθέτῃ ὑποχρεωτικὰ ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος. Καὶ ὄχι μόνον ἡ ἐξαγωγή τῶν κερδῶν, ἀλλὰ καὶ τοῦ τόκου τῶν (ἴσως εἰκονικῶν) δανείων τους, καὶ τοῦ μισθώματος τῶν μηχανημάτων καὶ τῶν ἀμοιβῶν τοῦ ξένου προσωπικοῦ καὶ σημαντικοῦ ποσοστοῦ γιὰ ἐπανεξαγωγή τῶν εἰσαχθέντων κεφαλαίων (ὅποιας μορφῆς). Ἔτσι, οὐσιαστικὰ, δὲν ὑπάρχει καμμιά σχέση μεταξὺ τῶν ἰδιοκτούμενων στὴν χώρα ξένων βιομηχανιῶν καὶ τῆς ἐθνικοοικονομικῆς ἀνάπτυξης καὶ τῆς ἐθνικῆς βιομηχανικῆς βάσεως. Ἐπάρχει μόνον ἡ κατοχὴ γιὰ μακρὸν διάστημα τῶν ἐθνικῶν πλουτοπαραγωγικῶν πηγῶν. Ἡ συσσώρευσις κερδῶν θὰ ἀποτελοῦσε τὴν δεξαμενὴν, ποὺ θὰ τροφοδοτοῦσε τὶς νέες ἐπενδύσεις γιὰ ἐκβιομηχάνισιν καὶ ἐξηλεκτρισμὸν τῆς χώρας. Μὲ τὶς ξένες, ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ Ν. 2687 ἐπενδύσεις, δὲν προάγονται οὔτε ἡ οἰκονομία τοῦ τόπου, οὔτε ἡ εὐημερία τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ.

Ὅποιες καὶ ὅσες κα' ἂν εἶναι οἱ τέτιες μορφῆς ἐπενδύσεις, δὲν ἔχουνε μὲ τὴν ἐκβιομηχάνισιν τῆς χώρας ἄλλη σχέση, παρὰ τὴν παρεμπόδισιν τῆς.

Οἱ περιοχῆς τῶν ξένων ἐγκαταστάσεων αὐτῶν μποροῦν νὰ θεωρηθοῦν σὰν ξένες νησίδες μέσα στὸν ἐθνικὸν χώρον, σὰν κυρίαρχα κράτη μὲ δικὸν τους οἰκονομικὸν καθεστῶς, ἐφοδιαζόμενα μόνον ὑποχρεωτικὰ καὶ προνομιακὰ ἀπὸ τὴν δικήν μας χώραν μὲ πρώτες ὕλες, ἐργατικὸν δυναμικόν, ἀκόμη καὶ μὲ ἐνέργεια ἠλεκτρικὴν, σχεδὸν δωρεάν (ἴδε τραγικὸν γιὰ τὴν χώραν παράδειγμα βιομηχανίας Ἀλουμινίου - Πεσσινέ).

Μέσα στὸ στενὸν χώρον τοῦ παρόντος δὲν μποροῦμε νὰ περιγράψομε καὶ νὰ κρίνομε ἀναλυτικὰ ὅλες τὶς «ἐπενδύσεις» σὲ βασικὰ ἔργα ὑποδομῆς, καὶ οὔτε τὶς ἄλλες ἐπενδύσεις, σὲ μεγάλες ἢ μικρὰς παραγωγικὰς μονάδας.

Γενικά, ὁμως, μποροῦμε νὰ ποῦμε, κρίνοντας ἀπὸ τὰ ἀποτελέσματά τους πάνω στὰ κρί-

σιμα για τή χώρα και τὸ λαὸ προβλήματα, ὅτι: α) Δὲν συνετέλεσαν οὔτε, ἔστω στὴν ὑποχώρηση τῆς κατάρας τῆς ὑποαπασχόλησης καὶ τῆς ἀνεργίας τοῦ πληθυσμοῦ, καὶ τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ἡ ἀυξανόμενη φυγὴ δεκάδων χιλιάδων νέων ἀπὸ τὴν πατρίδα πρὸς τὸ ἐξωτερικὸ, ἡ διάλυση χιλιάδων ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν καὶ ἡ τραγικὴ συντριβὴ πολλαπλασίων ἀνθρώπων δεσμῶν, μέσα στὴ χώρα μας.

β) Δὲν δημιούργησαν κανένα κατάλληλο κλίμα αἰσιοδοξίας καὶ ἐξαράνισης τῆς διστακτικότητας γιὰ ἑλληνικὲς ἰδιωτικὲς παραγωγικὲς ἐπενδύσεις.

γ) Δὲν συνετέλεσαν στὴν βελτίωση τοῦ νοσηροῦ, παθητικοῦ ἐμπορικοῦ Ἴσοζυγίου, ἀλλὰ ἀντίθετα στὴν χειροτέρευση του, οὔτε στὴ βελτίωση τοῦ Ἴσοζυγίου Πληρωμῶν, ποὺ ἰσορροπεῖται πάνω στὴν ἀβεβαιότητα τῶν «ἀδήλων πόρων» ἀπ' τὸ ἐξωτερικὸ.

δ) Καμμιά τάση γιὰ οὐσιαστικὴ βελτίωση τοῦ τεχνολογικοῦ ἐπιπέδου δὲν δημιουργήθηκε, οὔτε πρὸς τὴν κατεύθυνση τοῦ τεχνικοῦ ἐξοπλισμοῦ, οὔτε πρὸς τὴν κατεύθυνση τῆς τεχνικῆς ἐκπαίδευσης, ἀντίθετα οἱ ἰκανότεροι τεχνῖτες ἢ οἱ τεχνικοί, φεύγουν γιὰ ἀναζήτησι ἀπασχολήσεως ἔξω ἀπ' τὴ χώρα.

ε) Ἡ ἐξάρτηση τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸ μεγάλωσε σὲ ἐθνικὰ ἐπικίνδυνο βαθμὸ.

στ) Ἡ συναγωνιστικότητά τῶν ἐθν. προϊόντων ὅλων τῶν κλάδων παραμένει μονάχα μακρινὸς ἀντικειμενικὸς στόχος.

ζ) Τὸ ὕψος τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος (ἐν ὄψει σίνδεσης ἢ ἐνταξης στὴν ΕΟΚ!) καὶ ἰδίως ἡ κατανομή του, διατηροῦνται σὲ ἐθνικὰ ἀπαράδεκτο ἐπίπεδο, ὅπως καὶ τὸ βιωτικὸ καὶ πολιτιστικὸ ἐπίπεδο τῶν μεγάλων λαϊκῶν μαζῶν.

Δὲν ὑπάρχουν ἐπαρκῆ στοιχεῖα γιὰ νὰ ζυγίσει ὁ ἀντικειμενικὸς παρατηρητὴς μὲ ἀκρίβεια τὸ μέγεθος τῆς ἐθνικῆς συμφορᾶς, ποὺ πραγματοποιεῖται κάτι ἀπὸ τοὺς αἰσιόδοξους καὶ πομπῶδεις τίτλους «ἐπενδύσεις δημόσιες καὶ ἰδιωτικὲς», «ἐξηλεκτρισμός», «ἔργα», «ἐκβιομηχάνιση», «ἐθνικοοικονομικὴ ἀνάπτυξη», «εἰσροὴ κεφαλαίων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ», «καταθέσεις ἠύξημένες», «σταθεροποίηση», «προγραμματισμός», κλπ., κλπ.

Θὰ μπορούσε μονάχα νὰ δώσει κανεὶς μιὰ γενικὴ εἰκόνα μὲ μιὰ παραλλαγή ἐνὸς πολυθεταχειρισμένου τύπου:

«Ποτὲ κανένας λαὸς δὲν πλήρωσε τόσα πολλὰ ὅσα ὁ ἑλληνικὸς, γιὰ νὰ μὴν ἀπολαύσει τίποτα. (ἐκτὸς ἀπὸ τὴν αὔξουσα ἐξαθλίωση, τὴν ὥθησή του στὴν ἀπελπισία τὸ διώξιμό του ἀπ' τὴν πατρίδα του καὶ τὴν καταπίεση γιὰ νὰ μπουὶν καὶ ν' ἀλωνίζουιν ἐλεύθερα οἱ ξένοι)».

Η ΕΚΒΙΟΜΗΧΑΝΙΣΗ

Οἱ ἀδυναμίες τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας φαίνονται στὰ πᾶνω, μὲ συντομία δοθέντα βασικὰ χαρακτηριστικά. Οἱ ἀδυναμίες αὐτὲς εἶναι ὀργανικὲς εἶναι ἀδυναμίες τῆς διαρθρώσεως τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας.

Ἡ ἐπιβίωση τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, τὸ μέλλον τοῦ ἔθνους, ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὸ ξεπέραςμα αὐτῶν τῶν ὀργανικῶν ἀδυναμιῶν, ποὺ δὲν ἐπιτρέπουν ν' ἀναπτυχθῆ, ἐξαρτᾶται ἀπ' τὴ διαρθρωτικὴ ἀλλαγὴ τῆς οἰκονομίας μας. Καὶ β ἄ σ η τ ῆ ς δ ι α ρ θ ρ ω τ ι κ ῆ ς ἀ λ λ α γ ῆ ς ε ἶ ν α ι ἢ ἔ κ β ι ο μ η χ ἄ ν ι σ η.

Εἶναι ἡ δημιουργία ἐθνικῶν βιομηχανικῶν μονάδων, ἰσχυρῶν, συγχρονισμένων, ἀνταγωνιστικῶν α) στοὺς τομεῖς, ποὺ ἡ χώρα μας ἔχει συγκριτικὰ φυσικὰ πλεονεκτήματα. β) στοὺς τομεῖς, ποὺ ἐξασφαλίζουν ἐθνικὴ οἰκονομικὴ ἀνεξαρτησία δράσης.

Ποιὲς εἶναι αὐτὲς οἱ βιομηχανικὲς μονάδες;

1) ΕΘΝΙΚΕΣ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ

Μποροῦσαν νὰ ἰδρυθοῦν μὲ χαμηλὸ κόστος καὶ μὲ σκοπὸ τὴν χρησιμοποίησιν τῶν ἑλληνικοῦ βωξίτι, τοῦ μαγνησίτη, τῶν σιδηρομεταλλευμάτων, τῶν μεταλλευμάτων ψευδαργύρου, τῶν χρωμιτῶν, τοῦ νικελίου καὶ τοῦ μαγγάνιου κλπ. κλπ., σὰν πρώτης ὕλης εἶναι ἐπείγουσα. Οἱ βιομηχανίες αὐτὲς θὰ ἀξιοποιούσαν τὰ μεταλλευτικὰ πλοῦτα τῆς χώρας καὶ θὰ ἀποτελοῦσαν σπουδαῖο παράγοντα γιὰ τὴν ἐκβιομηχάνιση. Οἱ δυνατότητες γιὰ πλήρη ἀνάπτυξη τῆς μεταλλευτικῆς βιομηχανίας στὴν Ἑλλάδα καὶ αὔξεσιν μ' αὐτὴ τῆς παραγωγικότητας, εἶναι ἐξαιρετικὰ εὐνοϊκὲς.

Ἡ οἰκονομικὴ σημασία τοῦ μεταλλευτικοῦ μας πλούτου καὶ ἡ συμβολὴ του στὴν ἐθνικὴ οἰκονομία καὶ τὴ ζωὴ τῆς χώρας εἶναι τεραστία.

Ἡ ἰδρυσις τέτων μεταλλουργικῶν βιομηχανικῶν μονάδων θὰ δημιουργοῦσε τίς προὔποθέσεις ἀνάπτυξης ἀλυσσιδωτῶν βιομηχανιῶν καὶ βιοτεχνιῶν καὶ τὴν ὀρθολογικὴ ἀξιοποίησιν τοῦ ἐνεργειακοῦ μας δυναμικοῦ.

Ἡ μεταλλευτικὴ βιομηχανία θὰ ἀπασχολοῦσε μόνιμα πολλὰς δεκάδες χιλιάδων μεταλλωρύχους καὶ ἐργάτες μεταλλουργίας καὶ θὰ συνέβαλλε ἔτσι α) στὴ λύσιν κατὰ μέγα ποσοστὸ τοῦ ἀγχώδους προβλήματος τῆς ὑποαπασχόλησης τοῦ πληθυσμοῦ, β) στὴν ἐκβιομηχάνιση τῆς χώρας, γ) στὴν ἐθνικοοικονομικὴ ἀνεξαρτησία. Τέλος, ἡ αὔξηση τοῦ ἐθνι-

κοῦ εἰσοδήματος ἀπὸ τῆ μεταλλευτικῆ καὶ πρωτογενῆ μεταλλευτικῆ παραγωγῆ θὰ ἔφθανε τὰ 300 ἑκ. δολλάρια τὸ χρόνο στὴν πρώτη δεκαετία.

Ὁ καθηγητὴς τοῦ Ἐθνικοῦ Μετσ. Πολυτεχνείου κ. Σ. Κατράκης δίνει στὸν πῶ κάτω πίνακα τὴν προβλεπομένη μέχρι τοῦ 1970 παραγωγὴ τῆς μεταλλευτικῆς βιομηχανίας:

Α' Μεταλλευτικὴ παραγωγὴ (Μεταλλεύματα, ὄρυκτά, λιγνίτης)

Μεταλλευτικὰ ὄρυκτά	2.400.000 τόννοι	'Αξία δολλ.	19.000.000
Λιγνίτης	7.000.000 τόννοι	'Αξία δολλ.	70.000.000
250.000 τόννοι 'Αλουμινίου	X δολ.	530 = δολ.	132.500.000
5.000 » Νικελίου	X »	1.740 = »	8.700.000
400.000 » Σιδήρου	X »	100 = »	40.000.000
10.000 » Μαγνησίου	X »	720 = »	7.000.200
8.000 » Μολύβδου	X »	230 = »	1.840.000
15.000 » Ψευδαργύρου	X »	250 = »	3.750.000
12.000 » Σιδηροχρωμίου	X »	450 = »	5.400.000
10.000 » Σιδηρομαγγανίου	X »	280 = »	2.800.000
3.000 » Ἡλεκτροτετηγμένης μαγνησίας	X »	750 = »	2.250.000
80.000 » Διτύρου Μαγνη σίας	X »	60 = »	4.800.000
10.000 » Φυσικοῦ Κο- ρουνδίου	X »	150 = »	1.500.000
	803.000 τόννοι εἰς Δολλάρια	— Συνολικὴ ἀξία	210.540.200

Μόνο μὲ τὸ ποσὸ αὐτὸ τῶν 300 ἑκατ. δολλαρίων θὰ μπορούσαν νὰ γίνουν τὰ πῶ κάτω:

1) Τὸ ἐθνικὸ Ἴσοζύγιο πληρωμῶν ἀπὸ νοσηρὰ παθητικὸ σὲ ἐνεργητικὸ, κατὰ ὕψος ἴσο μὲ τοὺς «ἄδηλους πόρους».

2) Θὰ ἐξυγαινόταν ἡ διάρθρωσι τοῦ Ἐμπορ. Ἴσοζυγίου.

3) Θὰ ἀποκτούσαμε ἐθνικὴ οἰκονομικὴ ἀνεξαρτησία, ὄχι τόσο λόγῳ αὔξεσι τοῦ ὕψους τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος, τουλάχιστο κατὰ 9.000 ἑκ. δρχ., ἀλλὰ λόγῳ τοῦ κείδους τῆς νέας αὐτῆς πηγῆς ἐθνικοῦ εἰσοδήματος». (Καὶ ἡ ἐθνικοοικονομικὴ ἀνεξαρτησία θὰ μᾶς ἔδινε πολ-
λὰ αὐτοῦ γιὰ τὴ διάθεσι καὶ τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων μας).

4) Θὰ διπλασιαζόταν τουλάχιστο μέσα σ' ἓνα χρόνο τὸ πάγιο κεφάλαιο τῆς τωρινῆς ἐθνικῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς προϊόντων πλατείας κατανάλωσι (μὲ τὰ σημερινὰ δεδομένα παραγωγικότητι κλπ) θὰ προστίθενταν στὸ ἐθνικὸ εἰσόδημα 15.000 ἑκ. δρχ. τουλάχιστον.

4) Θὰ ἔδινε τὴ δυνατότητα δουλειᾶς σὲ 300.000 ἀνέργους (ἐξ ὧν 200.000 στὴ βιομηχανία τοῦ σημερινοῦ τύπου, (190.000 ἐργάζονται σήμερα μὲ βιομηχανικὸ πάγιο κεφάλαιο, πε-
ρίπου 5 δισ. δραχμῶν).

2. ΤΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

Ἡ ἴδρῳσι ἐθνικῆς μεταλλουργικῆς βάσις, ἐν συνεχείᾳ θὰ προκαλοῦσε τὴν ραγδαία ἀνά-
πτυξι τοῦ ἐνεργειακοῦ δυναμικοῦ τῆς χώρας, πὺ φρενᾶρεται σήμερα ἀπὸ τὴν ἔλλειψι κατα-
ναλώσεως, τέτιᾳ, ὡστε νὰ ἐπιζητεῖται ἡ αὔξεσι τῆς οἰκιακῆς κλπ., ἀντιπαραγωγῶν κατανα-
λώσεων. Καὶ οἱ ἐπιπτώσεις ἀπὸ τὴν αὔξεσι τῆς ἠλεκτρενέργειας (ἀπ' τὸ σημερινὸ ἐπίπεδο
τῶν 285 ΩΚΒ στὰ 1.000 ΩΚΒ κατὰ κεφαλὴν), εἶναι τεράστιες καὶ γιὰ τὴ βιομηχαν. γενικὰ
ἀνάπτυξι καὶ γιὰ τὴν ἀγροτικὴ οἰκονομία καὶ γιὰ τῆς συγκοινωνίες (ἠλεκτροκίνησι) καὶ γιὰ
τὸ Ἴσοζύγιο πληρωμῶν.

Σημειώνουμε σχετικὰ ὅτι:

Ἡ παραγωγὴ ἠλεκτρενεργείᾳ φθάνει (1962) τὰ 2.761 ἑκ. ΩΚΒ (2.908 ἑκ. ΩΚΒ δια-
θέσιμο).

Ἀπὸ ἄποψη πηγῶν ἡ ἠλεκτρενέργεια παρήγειτο (τὸ 1961):

α) Ἀπὸ Ἵδροηλεκτρικῆς πηγῆς	541 ἑκατ. ΩΚΒ.
β) Ἀπὸ Ἀτμοηλεκτρικῆς πηγῆς	1.802 ἑκατ. ΩΚΒ
γ) Ἀπὸ Μηχανῆς ἐσωτερικῆς καύσεως (ὕγρα καύσιμα)	118 ἑκατ. ΩΚΒ

Ἀναφέρουμε τὰ πῶ κάτω λεπτομερέστερα γιὰ τὴν παραγωγὴ ἠλεκτρενέργειας ἀπὸ τὸν
ἰσολογισμό 1962 τῆς ΔΕΗ.

Ἡ Δ.Ε.Η., ἀφοῦ ἐμονοπώλησε τὴν παραγωγὴ καὶ διανομὴ ἠλεκτρικῆς ἐνεργείᾳ στὴν
Ἑλλάδα, ἐξελίχθηκε στὸ σοβαρώτερο παράγοντα τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς τῆς χώρας. Αὐτὸ
ὀφείλεται ἀπ ὀτὴν μιά μεριά στὸ μέγεθος τῆς ἐπιχείρησι — τῆς μεγαλύτερης στὴν Ἑλλά-
δα — μὲ πάγιο ἐνεργητικὸ 9,2 δισ. δρχ., καὶ συνολικὸ 12,8 δισ. δρχ., καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη στὴ
δοσι τῆς ἐπιχείρησι σ' ἂν βιομηχανίας βάσις - Ἵποδομῆς. Εἶναι φυσικὸ μετὰ ἀπὸ αὐτὸ ἡ ἐξέ-
λιξι τῆς γενικὰ καλῆδράσι τῆς νὰ συγκεντρώνει τὸ ἐνδιαφέρον καθενός, πὺ ἀσχολεῖται μὲ

όποιοδήποτε τρόπο με την Οικονομική και τη Βιομηχανική ανάπτυξη της χώρας ιδιαίτερα.

Ο ετήσιος απολογισμός του 1962 μάς δίδει μερικά στοιχεία, αν και όχι πλήρη, απ' όπου μπορούμε να παρακολουθήσουμε την δράση της Δ.Ε.Η.

1.— Στόν τομέα της παραγωγής, ή ανάπτυξη δέν υπήρξε ικανοποιητική. Τό σύνολο τών πωλήσεων στους καταναλωτές έφτασε σέ 2.355 εκατ. Κιλοβάτ, έναντι 2.093 εκατ. Κιλοβάτ τό 1961 και 1.854 εκατ. Κιλοβάτ τό 1960. Η αύξηση δηλαδή τών πωλήσεων τό 1962 ήταν 12,53 %, ένώ τό 1961 ήταν 12,7 %, έναντι τού προηγούμενου έτους. Η αύξηση της καθαρής παραγωγής ύστέρησε ίκόμα περισσότερο: από 12,3 % πού έμφανίστηκε τό 1961, έπεσε στό 10,26 % τό 1962. Κατά τόν απολογισμό τού έτους 1961 είχε διαπιστωθεί ή ανάγκη τού τριπλασιασμού της παραγωγής στή δεκαετία 1961 - 1970.

Τούτο σημαίνει ότι ή μέση ετήσια αύξηση θά έπρεπε νά είναι 20 %. 'Απέναντι στην άπαίτηση αυτή για την επιτάχυνση τού ρυθμού ανάπτυξης είχαμε πτώση τού ρυθμού.

Η κατά κεφαλήν κατανάλωση ήλεκτρικής ενέργειας έγινε 286 Κιλοβάτ, έναντι 257 Κιλοβάτ τού 1961, αλλά, όπως διαπιστώνει και ή Έκθεση Πεπραγμένων, εξακολουθεί νά παραμένει τό χαμηλότερο στην Εύρώπη (Γερμανία 2.100 Κιλοβάτ, 'Ιταλία 1.100 Κιλοβάτ, ανά κάτοικον τό 1960). Η παρατήρηση ότι ό ρυθμός αύξησης είναι έδω μεγαλύτερος από εκείνον τών ανεπτυγμένων χωρών, είναι χωρίς αξία για δύο λόγους: α) γιατί είναι γνωστό ότι οί εκατοστιαίοι ρυθμοί ανάπτυξης έχουν σημασία, όταν συγκρίνονται με άλλους πού αναφέρονται σέ περίπου όμοια επίπεδα παραγωγής και β) γιατί, ένώ ό ρυθμός αύξησης θά έπρεπε κατά τά πρώτα χρόνια τού προγράμματος νά είναι μεγαλύτερος τού μέσου ρυθμού της 10ετίας, δηλ. τού 20 %, έφ' όσον είναι γνωστό ότι οί ρυθμοί κάμπτονται με την πρόοδο της ανάπτυξης, αντίθετα είναι πολύ μικρότερος αρχικά, ύστέρησε έν συνέχεια, και διέφρευσε την πρόβλεψη πού διατυπώθηκε στην έκθεση πεπραγμένων τού 1961 (σελ. 13).

2.— Στόν τομέα της διανομής, ή εικόνα δέν εμφανίζεται καλύτερη. Έτσι, τό ποσοστό της Βιομηχανικής χρήσης από 49,03 %, πού ήταν τό 1961, έπεσε σέ 48,19 % τό 1962 επί τού συνόλου πωλήσεων ήλεκτρικής ενέργειας, αντίθετα, τό ποσοστό της οικιακής χρήσης έφτασε από 29,41 % σέ 29,77 %.

Τούτο σημαίνει ότι ή αύξηση της παραγωγής Ηλεκτρικής ενέργειας, αντί νά διοχετεύεται πρὸς τή δευτερογενή παραγωγή — τή Βιομηχανία — καταναλώνεται στην οικιακή χρήση. Είναι χαρακτηριστικό ότι στην Έκθεση Πεπραγμένων τού 1962 μνημονεύεται ή «προώθηση πωλήσεων» και αναφέρονται οί προσπάθειες της Δ.Ε.Η. για την προσέλκυση νέων πελατών και αύξηση τών πωλήσεων, ένώ αποσιωπώνται οί περιορισμοί, πού βάζει στους βιομηχανικούς καταναλωτές στην κατανάλωση ρεύματος.

Ακόμα, ή έκθεση, με δύο λόγια, αναφέρεται στα Τιμολόγια, για νά διαπιστώσει ότι «ούδεμία μεταβολή έπήλθε». Αλλά αυτή τή μεταβολή είναι ακριβώς πού περιμέναμε από τή Δ.Ε.Η. Νά δώσει δηλαδή άφθονο και φθινό ρεύμα στις Βιομηχανίες. Οί πίνακες, πού παραθέτει ή έκθεση με τις μέσες τιμές πωλήσεων για κάθε κατηγορία είναι άπατηλές γιατί, από τή μιá μεριά ή Βιομηχανική χρήση περιλαμβάνει πωλήσεις κάθε κατηγορίας (ύψηλης τάσεως, ειδικά τιμολόγια μεταχρονισμού κλπ.), ένώ από την άλλη στην οικιακή χρήση ύπάρχει μία ποικιλία τιμολογίων (Τ1, Τ3, κλπ.) έτσι, πού νά μή φαίνεται πρὸς τά πού κατευθύνεται ή προσπάθεια της Δ.Ε.Η., (για αύθηση πωλήσεων εφαρμόζοντας ανάλογη πολιτική τιμών). Έτσι π.χ. αύριο όταν στις πωλήσεις θά περιλαμβάνεται και τό έργοστάσιο αλουμινίου, όπου θά πωλείται ήλεκτρική ενέργεια πρὸς 0,10 δρχ., ανά Κιλοβάτ, και μάλιστα σέ τεράστια ποσότητα, ή αντίστοιχη μέση τιμή πωλήσεως τού Βιομηχανικού ρεύματος θά έμφανισθεί «έξαιρετικά χαμηλή», ένώ στην πραγματικότητα είναι άπαράδεκτα ύψηλή, πολύ ύψηλότερη από ώρισμένες κατηγορίες οικιακής χρήσεως (Τ3). Κατά συνέπεια, ή «Δ.Ε.Η.» δέν έφήρησε ούτε τό 1962 πολιτική ύποβοήθησης της Βιομηχανίας στην ανάπτυξή της» πού πρέπει νά είναι ό βασικότερος σκοπός της.

Η αξία τών εισαγομένων (1961, 1962) φθάνει τά 47 εκατ. δολλ. τό χρόνο και τών λοιπών εισαγομένων καυσίμων τά 4,5 έως 5 εκατ. δολλάρια, δηλαδή σύνολο 52 εκατ. δολλάρια.

Οί δυνατότητες αύξησης της παραγωγής ήλεκτρενέργειας, μόνο απ' τις ύδροηλεκτρικές πηγές πού έχουν μελετηθεί, φθάνουν τουλάχιστον τά 16 δισ. ΩΚΒ, δηλαδή τό 25πλάσιο της σήμερα παραγομένης από ύδροηλεκτρικές πηγές ενέργειας. (και 7,5 δισ. ΩΚΒ από τούς Λιγνίτες).

Οί δυνατότητες έλάττωσης τού κόστους της ήλεκτρενέργειας θά δημιουργούσε τις βασικές προϋποθέσεις διεθνούς ανταγωνιστικότητας σέ σειρά έλληνικών προϊόντων.

Οί πιό πάνω δεδομένες προοπτικές έθνικοοικονομικής ανάπτυξης με την ίδρυση μεταλλουργικών βιομηχανιών, είναι, σημειωτέον, πολύ μετριοπαθείς, δηλαδή πολύ κάτω απ' τις πραγματικές δυνατότητες. Οί μελέτες αξιοποίησης τού έθνικού πλούτου είναι λίγες και όχι ολοκληρωμένες. Η προσπάθεια τών εκπροσώπων της ξένης και της έλληνικής κοσμοπολιτικής έμπορομεσιτικής οικονομικής ολιγαρχίας, δέν στράφηκε φυσικά ποτέ πρὸς την κατεύθυνση της αξιοποίησης τού έθν. πλούτου. Γιατί αυτή θά έξασφάλιζε την οικονομική έθνική ανεξαρτησία της χώρας και κατά συνέπεια την πολιτική ανεξαρτησία, πράγμα πού βρίσκεται σέ αντίθεση με τά συμφέροντά τους. Όσες φορές έκδηλώθηκε ένδιαφέρον, έπρόκειτο περί ληστρικής έπιχειρήσεως, έκδηλουμένης με έκβιασμούς, άποικιακές έκχωρήσεις, προνόμια, μονοπωλια-

κές έκμεταλλεύσεις με σκοπό την ύποταγή της εθνικής οικονομίας στα ξένα συμφέροντα και την παρεμπόδιση της εθνικοοικονομικής ανάπτυξης.

Βλέπουμε απ' την πιο πάνω χοντρική και καθόλου ευνόικη παρουσίαση των αποτελεσμάτων απ' την ίδρυση ενός μονάχα βασικού «τομέα έκβιομηχάνισης», του τομέα της Μεταλλουργίας, ανύπαρκτον σχεδόν σήμερα, για την εθνική οικονομία, τις τεράστιες δυνατότητες για την εθνική οικονομική ανάπτυξη και τις δημιουργούμενες απ' αυτόν τον τομέα «διαρθρωτικές μεταβολές», από καθυστερημένη μορφή οικονομίας σε αναπτυγμένη.

Φυσικά, επακόλουθο της ύπαρξης στη χώρα μας μεταλλουργικής βάσης και των ευνόικων προοπτικών ανάπτυξης της εθνικής ενεργειακής βάσης θα είναι η ίδρυση δεύτερης σειράς εθνικών βιομηχανιών:

3. ΕΘΝΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΜΕΣΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ (ΜΗΧΑΝΟΥΡΓΙΚΗ ΒΑΣΗ).

Μπορούσαν να ιδρυθούν σαν λογική οικονομική συνέπεια της ύπαρξης εθνικής μεταλλουργικής και ενεργειακής βάσης ή και σε συνδυασμό με αυτές.

Οι βιομηχανίες αυτές θα παράγουν: α) κάθε λογής μεταλλικά προϊόντα έλατά, πρεσσαριστά, χυτά, β) μηχανοκατασκευές, μεταλλικές κατασκευές κάθε είδους, γ) προϊόντα έπεξεργασίας μετάλλου.

Μέσα στον κύκλο των βιομηχανιών αυτών περιέχονται ναυπηγεία, έργοστάσια αυτοκινήτων, όχημάτων, σιδηροδρομικών γλπ., τροχαίο ύλικό κ.λ.π.

Η οικονομική βάση για την ίδρυση τέτοιων βιομηχανιών υπάρχει μέσα στον εθνικό χώρο. Αυτό αποδεικνύεται γενικά, τόσο από το ύψος των εισαγωγών (ίδη Έμπορ. Ίσοζύγιο) προϊόντων τέτοιας κατηγορίας βιομηχανιών, όσο και από την τάση για ίδρυση τέτοιων βιομηχανιών από κερδοσκοπικές ομάδες ξένες και ντόπιες.

4. ΑΝΟΡΓΑΝΟΣ ΧΗΜΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Παράλληλα προς την ίδρυση των πιο πάνω βιομηχανιών, απαραίτητη προϋπόθεση για νιών «βαρέος τύπου». Τέτοιες είναι: 1) ή βιομηχανία άζωτου, 2) θειικού όξέος, 3) άλκαλιών, ηάνθρακινης, διττανθρακινης και καυστικής σόδας), 4) Λιπασμάτων (άζωτο, πεντοξείδιο του φωσφόρου, άξείδιο του καλίου), 5) παραγωγής άλατος, 6) άνοργάνων χρωμάτων.

5. ΟΡΓΑΝΙΚΗ ΧΗΜΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Για παραγωγή όργανικών χημικών προϊόντων όπως: 1) άπόσταξις λιθανθράκων, 2) άπόσταξις πετρελαίων και πετροχημικά (ίδη διύλιστήρια), 3) όργανικά χημικά προϊόντα και ιδιοσκευάσματα πλατειάς κατανάλωσης, φαρμακευτικά, αθήρια έλαια και καλλυντικά και 4) πλαστικές ύλες.

(Μερικές απ' τις πιο πάνω χημικές βιομηχανίες έχουν ιδρυθή και λειτουργούν και άλλες ιδρύονται ή προβλέπεται ή ίδρυσή τους. Το ποσοστό συμμετοχής τους στην εθνική βιομηχανική παραγωγή φτάνει στα 13% του συνόλου. Πρόκειται όμως έδω για την ίδρυση «βασικών χημικών βιομηχανιών» και για τις τεράστιες δυνατότητες έφοδιασμού απ' το έσωτερικό, με βασικά προϊόντα και αναδιάρθρωσής τους και έκσυγχρονισμού, για την έξυτηρέτηση και των αναγκών της έγχώριας κατανάλωσης και για την άπόκτηση συναγωνιστικότητας σε διεθνή κλίμακα με βάση τα ύπάρχοντα μέσα στον εθνικό χώρο πλεονεκτήματα).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: 'Απ' τα περιληπτικά έκτεθέντα χαρακτηριστικά της εθνικοοικονομικής εξέλιξης, συνάγονται τα πιο κάτω.

1. Η έπιχειρούμενη έπίσημη άπόπειρα «προγραμματισμού» για ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας και «έκβιομηχάνισης» της χώρας, οδηγεί κατ' εϋθειαν σε έπλήρη οικονομική ύποδούλωση της χώρας στα ξένα μονοπώλια και τους διεθνείς τυχοδιώκτες - μεσίτες του ξένου κεφαλαίου. Γιατί στο κάτω - κάτω, αν δοϋμε την οικονομική ανάπτυξη της χώρας σαν μια μεγάλη «έπιχείρηση», με ειδική σημασία και σπουδαιότητα, τρόπο διάρθρωσης και λειτουργίας, ή έπιχείρηση αυτή προϋποθέτει την ύπαρξη ενός «ιδιοκτήτη» (άτομικού ή συλλογικού) και ενός προγράμματος δράσης. Αυτό το πρόγραμμα, που ισχύει για μια καθωρισμένη χρονική περίοδο, άποτελεί το Οικονομικό Σχέδιο της Έπιχείρησης για την περίοδο αυτή. Καί αυτό το σχέδιο είναι συνάρτηση ιδιωτικών ή συλλογικών συμφερόντων και μπορεί να περιορίζεται είτε σε μια μονάχα έπιχείρηση, είτε να εκτείνεται σε ένα Οικονομικό Έθνικό Σύνολο.

Στο ένιαίο Σχέδιο ή Πρόγραμμα Οικονομικής Ανάπτυξης μιας χώρας, ό προγραμματισμός άποβλέπει στο «νά συντονισή τις προσπάθειες όλων των οικονομικών κυττάρων του Έθνους, έτσι, πού να λειτουργήσουν όλα άρμονικά, ακολουθώντας μέσα απ' την έφαρμογή του Προγράμματος ένα γενικό σκοπό».

Η ένότητα του Προγράμματος προϋποθέτει και οικονομική ένότητα, μέσω της μορφής της ιδιοκτησίας, γιατί τότε μόνο ή εθνική οικονομία μπορεί να μελετηθή και να προγραμματισθῆ σαν μια ένιαία έπιχείρηση (σύνθεση πολυαριθμων εθνικών κυττάρων) με πορεία προς

1

ένα καθωρισμένο σκοπό. (Στήν περίπτωση τῆς χώρας μας πρὸς τὴν ἐθνικοοικονομική της ἀνάπτυξη μέσω τῆς παραγωγικῆς της ἀναδιάρθρωσης μετὴν ἐκβιομηχάνιση). Καὶ τότε μόνο μπορεῖ νὰ δοθῆ μιὰ κατεύθυνση ἐνότητας πού «νὰ ἐξασφαλίσῃ ἀπόλυτα τὴν ἐπεξεργασία καί, τὸ σπουδαιότερο, τὴν πραγματοποίησιν τοῦ ὁποιοῦδήποτε Προγράμματος.

Κατὰ συνέπεια, ὁ προγραμματισμὸς καὶ ἡ ἀνάπτυξη πού συνέλαβε ἡ ἐπίσημη οἰκονομικὴ πολιτικὴ τῆς τελευταίας ὀκταετίας, ἦταν κάτι τὸ ἀδιανόητο. Ἡ σύνθεσή του ἔγινε ἀπὸ α) μιὰ σειρά ἔργων ὑποδομῆς, πρόχειρα μελετημένων, δαπανηρῶν ἐσφαλμένων, χωρὶς ἰεράρχηση στὴν ἐκτέλεση, β) ἀπὸ μιὰ σειρά ἐκχωρήσεων βασικῶν κλάδων τῆς παραγωγῆς σὲ ξένους, πού δὲν μποροῦν νὰ θεωρηθοῦν κι' ἀπ' τοὺς πιὸ ἀφελεῖς, ὅτι ἐντάσσονται σὲ ἓνα πρόγραμμα «ἐθνικῆς» οἰκονομικῆς ἀνάπτυξης. Τὰ ξένα οἰκονομικὰ συμφέροντα δὲν ἐντάσσονται ποτὲ σὲ προγράμματα ἐθνικῆς οἰκονομικῆς Ἀνάπτυξης, γ) ἀπὸ ἐγχώριες μονοπωλιακὲς ἐπιχειρήσεις (ἰδιωτικὲς ἢ δημόσιες), πού κι αὐτὲς δὲν ἐντάχθηκαν, τελικά, στὴ συλλογικὴ ἐθνικὴ προσπάθεια ἀνάπτυξης.

Τέλος, σημειώνουμε ὅτι οἱ προβλέψεις τοῦ «προγράμματος» ἦταν ἀπλῆ παθητικὴ στάση καὶ ἐκτίμησις στὶς ἐξελίξεις, πού πραγματοποιοῦσε ἡ οἰκονομία καὶ χωρὶς τὴν λεγόμενη πολιτικὴ οἰκονομ. ἀνάπτυξης» στὰ προηγούμενα χρόνια.

2. Εἶναι ἐπείγουσα καὶ ἀναγκαία ἡ μελέτη καὶ ἐκτέλεσις τῶν βασικῶν ἔργων (ὑποδομῆς) ἀπὸ τὸ κράτος. Καὶ σ' αὐτὸ τὸν τομέα, ὅπου ἀπ' τὴ φύση του ἀπουσιάζει ἀπόλυτα ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία, τὸ κράτος εἶναι ἀπόλυτα ἐλεύθερο νὰ σχεδιάσῃ καὶ νὰ ἐκτελέσῃ ὀρθολογιστικὰ αὐτὰ τὰ «βασικὰ ἔργα», πού δημιουργοῦν εὐνοϊκὸ οἰκονομικὸ κλίμα γιὰ τὴν δράσιν τῶν ἰδιωτικῶν οἰκονομικῶν ἐπιχειρήσεων. Προϋπόθεσις φυσικὰ τέτοιου προγράμματος «βασικῶν ἔργων» εἶναι νὰ εἶναι σαφὴς ὁ ἀντικειμενικὸς σκοπὸς καὶ ὁ χρόνος τῆς ἐκτέλεσής τους. "Ολοὶ οἱ πόροι καὶ τὰ μέσα τοῦ κράτους πρέπει νὰ διατεθοῦν γιὰ τὸν σκοπὸ, αὐτό.

3. Τὰ βασικὰ ἔργα πρέπει νὰ βοηθήσῃν ἄμεσα τὴν ἀγροτικὴ παραγωγὴ καὶ νὰ δημιουργήσῃν τὶς προϋποθέσεις γιὰ τὴν ἰδρυση ἐθνικῆς βαρεῖας βιομηχανίας. Δηλαδή, χρειάζεται: α) ἐγγειοβελτιωτικὰ μικρὰ καὶ μεγάλα (ἄμεσης ἀπόδοσης) σὲ ὅλη τὴν ἔκτασιν τοῦ ἐθνικοῦ χώρου, γ) συγκοινωνιακὰ (σὲ ὅλη τὴν ἔκτασιν τοῦ ἐθνικοῦ χώρου), γιὰ τὴν ἐλάττωσιν τοῦ κόστους μεταφορᾶς καὶ ὄχι γιὰ τουρισμό, γ) ὑδροηλεκτρικὰ μετ' ἐπίβλεψιν κατανάλωσιν ἡλεκτρικῆς ἐνέργειας σὲ ἐθνικοὺς παραγωγικοὺς σκοποὺς καὶ ὄχι σὲ δωρεάν «παροχὴν» σὲ ξένες μονοπωλιακὲς ἐπιχειρήσεις, πού χαρίζεται. (ὅπως στοὺς Πεσινὲ καὶ Σία μετὸν Ἀχελῶο), γιὰ νὰ ἐξαχθῆ ἀπ' αὐτοὺς στὸ ἐξωτερικὸ ὑπὸ μορφήν προϊόντων μεταλλουργίας κλπ.

Σεπτέμβριος 1963

